

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۶ شهریور ماه ۱۳۹۰ هجری شمسی
۲۷ رمضان المبارک ۱۴۳۲ هجری قمری

جلسه سیصد و پنجاه و سوم
(۳۵۳)

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - اجلاس چهارم
۱۳۹۰ - ۱۳۹۱

صورت مشروح مذاکرات جلسه علنی روز یکشنبه ششم شهریور ماه ۱۳۹۰

فهرست مندرجات:

- ۱- اعلام رسمیت و دستور جلسه.
- ۲- تلاوت آیاتی از کلام الله مجید.
- ۳- بیانات ریاست محترم مجلس شورای اسلامی به مناسبت راهپیمایی روز قدس، استراتژی فریکارانه دولت آمریکا و گرامیداشت سالروز شهادت رجایی و باهنر و همچنین هفته دولت.
- ۴- ادامه رسیدگی به لایحه امور گمرکی و تصویب موادی از آن.
- ۵- تصویب لایحه یک فوریتی افزایش تعطیلی عید سعید فطر.
- ۶- طرح سؤال آقای مهدی سنایی نماینده محترم نهاوند از آقای صادق خلیلیان وزیر محترم جهاد کشاورزی.
- ۷- اعلام وصول طرح اصلاح بند «ب» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه با قید دو فوریت و تصویب فوریت آن.
- ۸- اعلام وصول (۱) فقره لایحه و (۲) فقره سؤال.
- ۹- تسلیت به آقای غلامحسین مسعودی ریحان نماینده محترم اهر و هریس.
- ۱۰- اسامی غائبین و تأخیرکنندگان.
- ۱۱- اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده.

«جلسه ساعت نه و سی و دو دقیقه به ریاست آقای علی اردشیر لاریجانی رسمیت یافت»

۱- اعلام رسمیت و دستور جلسه

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم

با حضور ۱۹۴ نفر از نمایندگان جلسه رسمی است، دستور جلسه را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی نیا) - بسم الله الرحمن الرحيم

دستور جلسه سیصد و پنجاه و سوم روز یکشنبه ششم شهریور ماه ۱۳۹۰ هجری شمسی مطابق با بیست و هفتم رمضان ۱۴۳۲ هجری قمری:

۱ - ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون اقتصادی در مورد لایحه امور گمرکی.

۲ - گزارش کمیسیون اجتماعی در مورد لایحه یک فوریتی افزایش تعطیلی عید سعید فطر.

۳ - گزارش کمیسیون قضایی و حقوقی در مورد رفع ایرادات شورای محترم نگهبان در لایحه پیشگیری از وقوع جرم.

۴ - گزارش کمیسیون قضایی و حقوقی در مورد رفع ایرادات شورای محترم نگهبان در لایحه مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز.

۵ - گزارش کمیسیون قضایی و حقوقی در مورد رفع ایرادات شورای محترم نگهبان در لایحه نظارت بر رفتار قضات.

۶ - گزارش کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در مورد رفع ایرادات شورای محترم نگهبان در طرح اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳/۷/۲۹

۷ - سؤال آقای مهدی سنایی نماینده محترم نهانوند از وزیر محترم جهاد کشاورزی.

۲- تلاوت آیاتی از کلام الله مجید

رئیس - تلاوت کلام الله مجید را آغاز بفرمایید.

(آیات ۲۱ - ۲۰ از سوره مبارکه «حدید» توسط قاری محترم آقای مقیمی تلاوت گردید)

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم - بسم الله الرحمن الرحيم
اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَ تَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَ تَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ
وَ الْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا
وَ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَ مَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٌ وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ
الْغُرُورِ * سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ
أَعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ *

(صدق الله العلي العظيم - حضار صلوات فرستادند)

رئیس - از جناب آقای مقیمی قاری محترم تشکر می کنیم. ترجمه آیات را قرائت بفرمایید.

(ترجمه آیات توسط آقای سیدجاسم ساعدی قرائت گردید)

به نام خداوند بخشنده مهربان

«آگاه باشید که زندگانی دنیا بی گمان بازی و سرگرمی و زیب و

زیور است و فخر فروشی به یکدیگر و افزون طلبی در اموال و اولاد. چونان بارانی که آنچه رویاند نخست برزیگران را به حیرت افکند اما زان پس پژمرده گردد و زردش بینی و سرانجام خرد و ریز ریز شود و در آخرت یک سو غذایی است سهمگین و دیگر سو آمرزش است و خشنودی خدا و زندگانی دنیا جز مایه فریب نیست. هان! بشتابید به سوی آمرزشی از پروردگار خویش و به سوی بهشتی که پهنای آن همچون پهنای آسمان و زمین است و برای کسانی مهیا گشته است که به خدا و پیامبران او ایمان آورند. این فضل الهی است که آن را به هر که خواهد دهد و خدا صاحب فضل عظیم است.» بر محمد و آل محمد صلوات (حضار صلوات فرستادند).

رئیس - متشکریم.

دبیر (ساعدی) - تأخیرکنندگان و غائبین جلسه امروز عبارتند از: خانم فاطمه آجرلو و آقایان ضیاءالله اعزازی ملکسی، عزت الله اکبری تالارپشتی، علی اکبر اولیاء، سیروس برنابلداجی، سلیمان جعفرزاده، کاظم جلالی، سیدعماد حسینی، سیدنجیب حسینی، روح الله حسینیان، سیدقدرت الله حسینی بحرینی، سیدحسین ذوالانوار، شاهرخ رامین، علیرضا زاکانی، موسی غضنفرآبادی، اسدالله قره خانی الوستانی، حمیدرضا کاتوزیان، عبدالرضا مرادی، سیدکاظم موسوی، سیدناصر موسوی، علی میرزایی فلاح آبادی، عبدالحسین ناصری و محمدحسین نژادفلاح.

۳ - بیانات ریاست محترم مجلس شورای اسلامی به مناسبت راهپیمایی روز قدس، استراتژی فریبکارانه دولت آمریکا و گرامیداشت سالروز شهادت رجایی و باهنر و همچنین هفته دولت

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم

شبهای قدر ماه مبارک رمضان و روز قدس سپری شد. امیدوار است خداوند تبارک و تعالی برکات خویش را بر این ملت فرهیخته و شما نمایندگان محترم نازل کرده باشد و همگان در تحت مغفرت خداوند تبارک و تعالی واقع گردیده باشید.

امسال روز قدس از درخشندگی خاصی برخوردار بود. حضور چشمگیر ملت عزیز که حامل شعارهای محکم در دفاع از ملت مظلوم فلسطین و انقلاب های منطقه ای بود و همین امر امیدواری به تحقق وعده امام (قدس سره) در نجات ملت های منطقه و آزادی قدس شریف را افزون نمود. باید از همت بلند مردم فداکار ایران و سایر کشورها که در دفاع از هویت اسلامی قبله اول مسلمانان (بیت المقدس) و ملت مظلوم فلسطین قیام نمودند، سپاسگزاری نمود. آفرین بر این غیرت اسلامی که ان شاء الله نجات بخش فلسطین خواهد شد. حضور مردم آزاد شده یا در حال آزادی از قید دیکتاتورهای وابسته در مصر، تونس، لیبی، یمن و بحرین در راهپیمایی روز قدس، شکوه روز قدس و حیثیت بین المللی آن را زنده کرد و نشان داد فریاد ملت های مسلمان در دفاع از مظلومیت فلسطین اگرچه به خاطر سلطه استعماری چند صباحی شنیده نمی شد، اما امروز تبدیل به نهضتی فراگیر شده که ندای

۴ - ادامه رسیدگی به لایحه امور گمرکی و تصویب موادی از آن

رئیس - دستور جلسه را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - دستور عبارت است از ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون اقتصادی در مورد لایحه امور گمرکی. به استحضار همکاران محترم، ریاست محترم و اعضای هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی می‌رسانم که در نشست رسمی قبل تا ماده (۱۴۷) پیش رفتیم. در ماده (۱۴۷) پیشنهادی نیست، قرائت می‌کنم.

ماده (۱۴۷) - اعضاء کمیسیون‌ها به موجب احکام رسمی اداری برای مدت دو سال انتخاب می‌شوند و به جز در صورت بازنشستگی، استعفاء، محکومیت اداری یا کیفری، انتقال به سازمان‌های دیگر و غیبت غیرموجه بیش از سه جلسه متوالی، در مدت مذکور قابل تغییر نمی‌باشند.

تبصره - عضویت در کمیسیون‌ها فقط برای یک دوره دوساله دیگر قابل تمدید است.

رئیس - حضار ۲۰۹ نفر، ماده (۱۴۷) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب شد. ماده (۱۴۸) را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۴۸) - در مواردی که تعداد پرونده‌های ارجاعی به کمیسیون ایجاب نماید، رئیس کل گمرک ایران می‌تواند از وزراء و مراجع مذکور در مواد (۱۴۴) و (۱۴۶) تقاضا نماید که اعضاء بیشتری را برای تشکیل کمیسیونهای جدید رسیدگی به اختلافات گمرکی و تجدید نظر برای مدت معین معرفی نمایند. در این صورت سایر دستگاه‌ها نیز مکلفند نسبت به معرفی اعضاء مورد درخواست با رعایت شرایط مقرر در این قانون اقدام نمایند.

رئیس - حضار ۲۰۹ نفر، ماده (۱۴۸) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب شد. ماده (۱۴۹) را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۴۹) - آراء کمیسیون‌ها در مورد پرونده‌های مشابه قابل تعمیم نیست ولی واحدهای ستادی گمرک ایران می‌توانند به آخرین آراء قطعی کمیسیون‌ها که آراء کمیسیون رسیدگی به اختلافات گمرکی و تجدید نظر منطبق بر هم باشد در موارد مشابه و وحدت موضوع، مشروط بر آنکه این‌گونه آراء مورد پذیرش صاحب کالا نیز قرار گیرد استناد نمایند.

رئیس - حضار ۲۰۸ نفر، ماده (۱۴۹) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب شد. ماده (۱۵۰) را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - بخش سیزدهم - سایر مقررات ماده (۱۵۰) - هرگاه ضمن موافقتنامه‌های بازرگانی دولت با سایر کشورها برای کالای معینی حقوق ورودی به مأخذی غیر از آنچه که در جدول تعرفه مقرر است معین شود مادامی که موافقتنامه‌های مزبور به قوت خود باقی است حقوق ورودی آن کالا مطابق مأخذ تعیین

پرصلابت آن آمریکا و اسرائیل را به اقدامات عجولانه واداشته است.

حملات صهیونیست‌ها در هفته گذشته به مردم مظلوم فلسطین و دستپاچی آمریکا و غرب در قبال پیروزی ملت لیبی حکایت از این امر دارد که ارزش استراتژیک اراده محکم مسلمانان در پیگیری آرمان آزادی قدس آنچنان بوده است که آمریکا و غرب را به اقدامات فرصت‌طلبانه و شتاب‌زده واداشته است. اما کیست که نداند سرعت تغییرات به حدی است که زمان وسوسه‌های شیطانی آنها را گرفته است. البته این روزها شاهد نظریه‌ای در سازمان ملل هستیم مبنی بر کشور فلسطین که آمریکا همین مقدار از حقوق فلسطینی‌ها را نیز تاب نیاورده و مرتباً فریاد می‌زند و تو خواهیم کرد.

اینجاست که دغل کاری رئیس‌جمهور آمریکا مکشوف می‌شود که از یک طرف ژست احقاق حقوق فلسطین به خود می‌گرفت و مرتباً با مانور تبلیغاتی قصد فریب داشت حتی چند ماه پیش موضعی در مورد کشور فلسطین در سرزمین‌های ۶۷ را اعلام نمود اما در مرحله عمل و طرح آن در سازمان ملل با گستاخی و قبحانه‌ای دم از وتوی طرح می‌زند. البته برای صاحب‌نظران صحنه بین‌الملل روشن بود شعارهای آقای اوباما چه درباره فلسطین، چه در احقاق حقوق مسلمانان و چه در مورد ایران فریبی بیش نیست و اصولاً استراتژی آمریکا حکایت از نوعی سرسپردگی امنیتی به رژیم صهیونیستی دارد و رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (دامت‌برکاته) (حضار صلوات فرستادند) در ابتدای کار این رئیس‌جمهور هشدارهایی را به موقع داده بودند. همین صحنه‌سازی از جانب آمریکا در مسأله هسته‌ای ایران رخ داد. زمانی که رئیس‌جمهور فعلی آمریکا از طریق نخست‌وزیر ترکیه و رئیس‌جمهور سابق برزیل تقاضای تبادل سوخت اتمی نمود و مشاهده کردید پس از مذاکرات ایران با این دو کشور و توافق با آنان یکباره صحنه را به سوی صدور قطعنامه تغییر دادند.

اینک نیز جمهوری اسلامی طرح گام به گام روسیه در مسأله هسته‌ای را بررسی خواهد کرد اما آمریکایی باید بفهمند با کشوری با دانش هسته‌ای صلح‌آمیز مواجه هستند و این یک واقعیت است. تلاش در تقلیل این واقعیت خودفریبی است و چانه‌زنی در این مهم برای آنان حاصلی ندارد.

مجلس شورای اسلامی ضمن تشکر صمیمانه از حضور پرمعنای ملت عزیز ایران در روز قدس، حمایت خود را از ملت‌های به پا خاسته منطقه به خصوص مردم مبارز لیبی اعلام و پیشرفت‌های انقلاب آنان را تبریک گفته و مطمئن است جوانان انقلابی این کشور با دوراندیشی اقدامات فرصت‌طلبانه ناتو را در درون حرکت انقلابی خود محو خواهند کرد.

سالروز شهادت اسوه‌های مبارزه و خدمتگزاری، مرحوم رجایی و مرحوم باهنر را گرامی می‌داریم و هفته دولت را به عزیزان خدمتگزار در دولت تبریک عرض می‌کنیم و امیدواریم نگاه انقلابی این دو شهید یعنی نیت خالص، روحیه پرکاری و خدمات با برنامه و قانونمند و بی‌ریا به ملت را مبنای کار خویش قرار دهند. والسلام علیکم ورحمه‌الله

شده در موافقتنامه‌ها و با رعایت شرایط مقرر در آنها دریافت می‌گردد مگر اینکه در جدول تعرفه، حقوق ورودی کمتری به آن تعلق گیرد یا بخشوده شود.

رئیس - حضار ۲۱۰ نفر، ماده (۱۵۰) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۱۵۱) را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۵۱) - ترجیحات تعرفه‌ای یا تجاری درخصوص محصولات با مبدأ کشور ذی‌نفع طرف قرارداد وقتی اعمال می‌شود که کالا به‌طور مستقیم از آن کشور حمل شود. تبصره - منظور از حمل مستقیم عبارت است از:

الف - محصولاتی که بدون عبور از سرزمین کشور دیگر حمل شود.
ب - محصولاتی که از کشورهای دیگر عبور خارجی شود، مشروط بر اینکه این عبور خارجی به‌دلایلی از قبیل شرایط جغرافیایی یا سایر الزامات حمل و نقل قابل توجیه باشد و کالا زیر نظر کشورهای عبوری و بدون انجام هیچ‌گونه عملیاتی عبور نماید.

رئیس - حضار ۲۱۰ نفر، ماده (۱۵۱) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۱۵۲) را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۵۲) - در تمام موارد مربوط به این قانون اقامتگاه صاحب کالا یا نماینده قانونی او همان است که در اظهارنامه گمرکی یا تقاضانامه قید شده است در صورتی که تغییری در محل اقامت داده شود باید فوری محل جدید را با مشخصات کامل اطلاع دهد و تا زمانی که به این ترتیب اطلاع نداده‌اند کلیه اخطاریه‌ها و دعوتنامه‌ها و احکام کمیسیون‌ها و اجرائیه‌های مربوطه به همان محل تعیین شده در اظهارنامه یا برگ تقاضا ابلاغ می‌شود. در صورتی که آدرس ارائه شده غیرواقعی باشد و مؤدی در آن محل شناخته نشود گزارش کتبی مأمور ابلاغ در ذیل ابلاغیه به منزله ابلاغ قانونی تلقی می‌گردد.

تبصره - سایر تشریفات ابلاغ مندرج در این ماده تابع مقررات ابلاغ قانونی آیین دادرسی مدنی است.

رئیس - حضار ۲۰۸ نفر، ماده (۱۵۲) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۱۵۳) را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۵۳) - صدور المثنی، رونوشت یا تصویر گواهی شده از اسناد وصول و ترخیص به‌طور مطلق ممنوع است لکن صاحب سند می‌تواند از گمرک درخواست کند، گواهینامه حاکی از مدلول سند به او تسلیم شود.

رئیس - حضار ۲۰۶ نفر، ماده (۱۵۳) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۱۵۴) را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۵۴) - مراجع تحویل‌گیرنده دولتی کالا می‌توانند امور تحویل و تحول کالا از قبیل باربری و انبارداری و یا

اماکن غیرگمرکی خود را با رعایت مقررات این قانون برای ایجاد انبارهای اختصاصی یا سردخانه‌های عمومی به بخش غیر دولتی مطابق فهرست تأیید صلاحیت شده از سوی گمرک ایران واگذار نمایند. تحویل‌گیرنده مکلف است براساس وظایف و مسؤولیتهای مذکور در این قانون عمل نماید. محول نمودن وظایف انبارداری و واگذاری اماکنی برای نگهداری کالای گمرک نشده موکول به هماهنگی قبلی با گمرک ایران است.

رئیس - حضار ۲۰۶ نفر، ماده (۱۵۴) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۱۵۵) را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - آقای نقوی در ماده (۱۵۵) رفع ابهام دارند، یک توضیحی بفرمایید.

سیدحسین نقوی حسینی - بسم‌الله الرحمن الرحیم

آقای رئیس! اگر توجه بفرمایید در ماده (۱۵۵) یک حکم کلی آورده و روش‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی آن را به عهده گمرک گذاشته در حالی که باید ذکر می‌شد بعد از روش‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی امور گمرکی این قراردادها.

رئیس - قاعدتاً مقصود باید همین باشد. چون کل این قانون مربوط به امور گمرکی است. این باید رفع شود. (نقوی حسینی - بهرحال حکم کلی است). بله یعنی در واقع «در مواردی دولت جمهوری اسلامی ایران طبق قانون عضویت در کنوانسیون‌ها و قراردادهای بین‌المللی مربوط به گمرک را پذیرفته است و...» باید اصلاح کنیم. ولی مقصود مربوط به امور گمرکی است. پیشنهاد دیگری نیست؟ پس با یک اصلاح این را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۵۵) - در مواردی که دولت جمهوری اسلامی ایران طبق قانون، عضویت در کنوانسیون‌ها و قراردادهای بین‌المللی مربوط به گمرک را پذیرفته و لازم‌الاجراء شناخته است، روش‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی این قراردادها از طرف گمرک ایران تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

رئیس - حضار ۲۰۹ نفر، ماده (۱۵۵) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم رأیشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۱۵۶) را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۵۶) - جریمه‌ها و سایر حد نصاب‌های ریالی تعیین شده در این قانون هر سه سال یک‌بار براساس شاخص قیمتها که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران تغییر می‌یابد.

رئیس - حضار ۲۰۹ نفر، ماده (۱۵۶) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۱۵۷) را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - آقای دکتر! جناب آقای نکنونام در بند «الف» ماده (۱۵۷) یک ایراد شرعی تشخیص دادند. اگر اجازه می‌فرمایید

تبیین کنند.

رئیس - بفرمایید.

محمدابراهیم نکونام - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای دکتر! بحث من در واقع اخطار قانون اساسی است. ماده (۱۵۷) نسبت به اموالی است که قایق‌داران یا لنج‌داران در دریا و در آبهای سرزمینی مرزی پیدا می‌کنند. چیزی که اینجا نوشتند این است که سریعاً باید این به گمرک تحویل شود و گمرک فوراً صورت‌مجلس حاکی از مشخصات و خصوصیات کالا را تنظیم و به امضاء یابنده رسانده و به طریق زیر اقدام کند.

«الف - در صورتی که کالا، داخلی باشد با اخذ رسید به یابنده تسلیم می‌شود».

این وجه شرعی ندارد، این در واقع حکم «لقطه» را دارد. مالی که پیدا شده در شرع مقدس، حکم «لقطه» هم در واقع حکم ویژه‌ای است در شرع مقدس که باید اعلام بکنند و اگر تا یکسال صاحبش پیدا نشد، آن وقت باید به حاکم شرع تحویل داده شود. همین ایراد در بند «ب» هم هست. البته در فراز آخر بند «ب». آنجایی که اولاً می‌گوید با انتشار آگهی تا مدت دو ماه که این مدت دو ماه اصلاً شرعی نیست باید یکسال باشد. ما باید اینجا اعلام کنیم که این بلاصاحب تلقی می‌شود، وقتی بلاصاحب تلقی شد، طبق شرع مقدس اموال بلاصاحب تحویل حاکم شرع و ولی فقیه می‌شود.

رئیس - یعنی گمرک این را اعلام کند؟ کجا باید این را اعلام کند؟

نکونام - در واقع شرع مقدس که می‌گوید خود یابنده باید این را اعلام کند اما اینجا چون طرز حکومتی است، به گمرک تحویل می‌دهد اما گمرک تا یکسال باید نگه دارد و اعلام کند و اگر صاحبش پیدا نشد، به عنوان اموال مجهول‌المالک تحویل ولی فقیه بدهد. یا اینکه از ابتدا بگوییم به مجرد اینکه پیدا شد تحویل گمرک بدهند، گمرک تحویل ستاد اجرایی فرمان حضرت امام بدهد، آنها براساس ضوابط خودشان عمل کنند. یعنی همه اینها خلاف شرع است.

رئیس - دوستان دولت توضیحی دارید؟ چون این یک ایرادی دارد و جزو اموالی است که پیدا شده است. از نظر شرعی قاعده‌تاً باید یک‌طوری اعلام بشود. چون در مورد اموال خارجی تفکیک کردید و گفتید خارجی طبق ضوابط داخلی‌ها را گفتید به محض اینکه بند «الف» پیدا شد گمرک به یابنده می‌دهد. شاید مقصودتان این بوده که بعضی از این اموال ممکن است زمان داشته باشد و نشود آن را نگهداری کرد. ولی بهر حال باید فرمول شرعی‌اش حفظ شود. دولت توضیح بفرمایید.

نکونام - توضیح ندارد آقا.

معمارنژاد (رئیس کل گمرک کشور) - بسم الله الرحمن الرحيم
با آرزوی قبولی طاعات و عبادات و تبریک پیشاپیش عید سعید فطر.

در مورد بند «الف» که جناب آقای نکونام فرمودند چون بالاخره

ایشان در این زمینه استاد هستند، ما در این زمینه هیچ اظهارنظری نمی‌توانیم بکنیم. منتها...

دلخوش‌اباتری - این تحویل یابنده می‌شود و وظیفه شرعی به عهده یابنده است.

رئیس - اشکال دارد. توجه نفرمودید.

دلخوش‌اباتری - در احکام شرعی آمده وقتی که شیئی را پیدا کردی...

رئیس - خوب اگر به یابنده بدهید که دیگر نمی‌چرخد، برمی‌دارد و می‌برد. حالا بگذارید دولت توضیح بدهد ببینیم چه می‌شود.

معمارنژاد - در مورد بند دوم که فرمودند کالای خارجی، ما دقیقاً در اینجا گفتیم دو ماه انتشار آگهی می‌کند بعد اگر کسی نیامد در پایان همین بند «ب» آمده...

رئیس - ما الان بند «ب» را مشکل نداریم. بند «الف» را در مورد اموال داخلی توضیح بدهید. یعنی فرض کنید یک قایقی با اجناس در آبهای سرزمینی پیدا شد و مالک آن مشخص نبود. یابنده گرفت داد به گمرک. شما می‌گویید برگرداند به یابنده.

معمارنژاد - جناب آقای دکتر! آن چیزی که در کمیسیون بحث شده، این است که از این به بعد یابنده از نظر شرعی مکلف است که ادامه کار را بدهد و گمرک نرود در مورد کالاهای داخلی دنبال صاحب بگردد.

رئیس - یعنی عملاً در واقع شما یک قسمتی از کار حکومت را رها می‌کنید. چون جای دیگری این را پیگیری نمی‌کند مگر اینکه شما بگویید این را مطابق مقررات باید تحویل جایی بدهد که آنجا این مسائل را رعایت می‌کنند.

دلخوش‌اباتری - در حکم آمده کسی که شیئی را پیدا کرد مسؤولیت آن تا یکسال به دوش خودش است. تعقیب و سایر مسایل آن را هم مشخص کرده. این هم همین است.

رئیس - نه، اینجا اگر به یابنده بدهند برمی‌دارد و می‌برد. روشن است.

دلخوش‌اباتری - خوب اگر پیدا کند هم که می‌برد دیگر!

رئیس - نه، باید ببرد به حاکم شرع بدهد. مالک دارد. من اخطار را وارد می‌دانم. بهر حال این نکته‌ای که آقای نکونام گفتند اینها اموالی است که مالک دارد باید فرصت بدهیم که این مالکش مشخص شود کیست. همینطور که یک لنجی با بار در آبهای سرزمینی پیدا شد این دلیل نیست که این مجهول‌المالک است. اگر مجهول‌المالک هم باشد این به معنای این نیست که یابنده آن را می‌گیرد. نکته‌ای که آقای دلخوش می‌گویند درست است. ممکن است ما به یابنده بدهیم و او خودش مسیر را طی کند ولی عملاً که اینطور نیست. شما دارید قانون می‌نویسید. می‌دانم احکام شرعی این را گفته است، شما دارید قانونی می‌نویسید که بیت‌المال را حفظ کنید. این در بند «ب» که اموال خارجی است آمده است ولی در مورد داخلی نیآورده‌ایم. خوب این را باید تعیین تکلیف می‌کردید که به ستاد اجرایی بدهد و آنها مدتی

فرصت دهند یا مالکش پیدا شود یا یک جای دیگر.

بهرحال این اشکال شرعی دارد. من اخطار را وارد می‌دانم. اخطار را به رأی می‌گذاریم تا دوستان نظرشان را بدهند. توجه فرمودید؟ در بند «الف» بحثی که آقای نونام مطرح کردند این است که اگر یک جنسی در لنجی بود و در آبهای سرزمینی پیدا شد، این را نمی‌تواند تحویل گمرک بدهد و گمرک تحویل یابنده بدهد. ممکن است مالک داشته باشد و حتی اگر مجهول‌المالک هم باشد نمی‌تواند به این معنا به فرد یابنده بدهند. ترتیباتی باید برای آن در نظر گرفت لذا من اخطار را وارد می‌دانم. دوستان نظرشان را راجع به وارد بودن اخطار اعلام بفرمایند. (یکی از نمایندگان - آقای رئیس! وارد نیست) اگر وارد نیست نظر مخالف بدهید. من اخطار را وارد می‌دانم. شما اگر وارد نمی‌دانید نظر مخالف بدهید. من اخطار را از این جهت که غبطه حقوق مسلمین باید رعایت شود وارد می‌دانم. حضار ۲۰۴ نفر، دوستان نظرشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب شد. بنابراین این باید اصلاح شود. اصلاحش هم حالا اگر دوستان پیشنهادی دارند بفرمایند.

دبیر (محبی‌نیا) - آقای دکتر! آقای فرهنگی پیشنهاد اصلاحی دارند.

رئیس - آقای فرهنگی بفرمایند.

محمدحسین فرهنگی - بسم الله الرحمن الرحيم

پیشنهاد این است که ما این بند «الف» را به این صورت تغییر بدهیم که «در صورتی که کالا داخلی باشد براساس مقررات مربوط به اموال مجهول‌المالک عمل می‌شود و ترتیبات اجرایی آن در آیین‌نامه این قانون معین می‌شود». با این توضیح که در مورد اموالی که مالک آنها معلوم نیست، در قانون مدنی و سایر قوانین احکامی وجود دارد. در آیین‌نامه داخلی ترتیبات این را که در مواردی که مالک قابل دسترسی است با اطلاعیه و آگهی و در سایر موارد تحویل به حاکم شرع داده شود، اینها را در آیین‌نامه مشخص کنند ولی ما بطور کلی حکمش را اینجا بیاوریم که مانند اموال مجهول‌المالک عمل می‌شود و گمرک موظف است براساس آن عمل کند.

رئیس - حالا این می‌تواند مشکل را تا حدی حل کند. یعنی اگر کالا داخلی بود در بند «الف» اینگونه شود که «در صورتی که کالا داخلی باشد مطابق مقررات اموال مجهول‌المالک عمل می‌شود و گمرک موظف است براساس آن عمل نماید. ترتیبات اجرایی آن در آیین‌نامه مشخص می‌شود». این می‌تواند مشکل را حل کند.

مصباحی‌مقدم - مورد سوم را هم باید مرتفع کرد.

رئیس - خارج در بند «ب» نوشته شده است... آن هم نوشتند. ملاحظه بفرمایند! نوشتند در روزنامه کثیرالانتشار... (یکی از نمایندگان - به کمیسیون برو... حالا اگر می‌خواهید به کمیسیون بدهیم هر دو را یکی کنید. می‌توانید در آن هم «روزنامه‌های کثیرالانتشار» را بیاورید که دیگر یک کاسه شود. اگر اجازه بدهید این ماده (۱۵۷) را مراعی بگذاریم تا به کمیسیون برود و رفع اشکال شود بعد تصمیم‌گیری کنیم. ماده بعد

را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۵۸) - به استثناء موارد مصرحه در این قانون نحوه ورود و صدور کالا، تحویل و تحول، نگهداری، محدودیت‌ها و ممنوعیت‌ها در مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی، حسب مورد تابع قوانین مربوطه است.

رئیس - حضار ۱۹۸ نفر، ماده (۱۵۸) را به رأی گذاشتیم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب شد. ماده بعد را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۵۹) - مبادله کالا در تجارت مرزی از قبیل مرزنشینی، پیله‌وری، بازارچه‌های مرزی با رعایت قوانین مربوطه، از نظر کنترلها و تشریفات گمرکی تابع مقررات این قانون است.

رئیس - حضار ۱۹۶ نفر، ماده (۱۵۹) را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب شد. ماده بعد را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - آقای دکتر! آقای ادیبانی‌راد پیشنهاد حذف کل دارند.

رئیس - بفرمایید.

سیدعلی ادیبانی‌راد - بسم الله الرحمن الرحيم

بند پیشنهاد حذف کل ماده (۱۶۰) را دارم. همکاران عنایت کنند مفاد این ماده دلالت دارد بر اینکه (۲) درصد حقوق ورودی وصولی به عنوان درآمد اختصاصی گمرک جمهوری اسلامی ایران موضوع ماده فلان، اختصاص پیدا می‌کند به این امور. (۳۰) درصد آن برای آموزش، بالا بردن سطح معلومات، تشویق، ترغیب، پاداش کارکنان، هزینه‌های درمانی و کمک به صندوق تعاون کارکنان و (۷۰) درصد هم که ادامه دارد.

جناب آقای دکتر لاریجانی! محتوای این ماده اولاً مغایر بند (۹) اصل سوم قانون اساسی است. آقای دکتر چون اخطار قانون اساسی هم است، من اول اخطار دارم. من مفاد این ماده (۱۶۰) را مغایر بند (۹) اصل سوم قانون اساسی می‌دانم که دقیقاً دلالت بر تبعیض ناروا دارد.

بند (۹) می‌گوید «رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه در تمام زمینه‌های مادی و معنوی» اگر این را وارد می‌دانید که من بحث را ادامه ندهم.

رئیس - نه، من اخطار را وارد نمی‌دانم چون قانون می‌تواند اینها را مشخص کند.

ادیبانی‌راد - پس من استدلال‌های دیگر را عرض کنم. این نکته اول بود. نکته دوم اینکه بهر حال اگر قرار باشد ما از مجموعه درآمدهایی که یک دستگاه اجرایی برای کشور کسب می‌کند، بخشی از آن درآمدها را اختصاص بدهیم برای همان دستگاه اجرایی، دیگر تکلیف برای بقیه دستگاه‌هایی که جنبه خدماتی و یا نیمه‌خدماتی دارند و یا درآمدزایی برای کشور ندارند و بر ثروت ملی و درآمد عمومی اضافه نمی‌کنند، چیست؟ من باب مثال اگر قرار باشد این (۲) درصد حقوق ورودی وصولی را به گمرکات اختصاص بدهیم، خوب برای

وزارت نفت هم باید ببینیم، برای وزارت صنایع و معادن و تجارت هم باید ببینیم، برای دیگر دستگاه‌های دولتی و حتی دستگاه‌ها و نهادهای نظامی، انتظامی هم همینطور. لهذا این ایجاد توقع در دیگر وزارتخانه‌ها و سازمانهای مشابه می‌کند.

دلیل سوم هم اینکه بهر حال مجموعه حقوق ورودی وصولی از سوی گمرک جزو درآمد عمومی است قرار نیست که ما درآمد عمومی را در قالب تبعیض ناروا استثنائاً برای یک دستگاه اجرایی در نظر بگیریم.

دلیل چهارم؛ این ماده مغایر فصل‌های نهم، دهم و دوازدهم قانون مدیریت خدمات کشوری است. بحث‌های مربوط به چگونگی آموزش کارکنان، بالا بردن سطح معلومات کارکنان، ترغیب، تشویق و پاداش کارکنان و حتی مباحث مربوط به کمک به کارکنان در قانون مدیریت خدمات کشوری به‌ویژه در فصول نهم، دهم و دوازدهم مشخص شده. قرار نیست که ما در برابر قانون کلیدی و اصلی، قانون فرعی و جزئی دیگری را وضع کنیم.

دلیل دیگر بنده که خواهان حذف ماده (۱۶۰) هستم این است؛ ببینید همکاران گرامی! ما امسال پیش‌بینی کردیم (۱۰) هزار میلیارد تومان از طریق گمرکات درآمد کشور باشد. (۲) درصد این، (۲۰۰) میلیارد تومان است. خوب (۲۰۰) میلیارد تومان برای یک مجموعه، برای بقیه مجموعه‌ها چکار باید کرد؟ این صراحتاً بر تبعیض دلالت دارد و با قانون مدیریت خدمات کشوری مغایرت دارد، برای دستگاه‌های متناظر گمرک و دیگر دستگاه‌های اجرایی و نظامی و انتظامی ایجاد توقع می‌کند.

لهذا من پیشنهاد (حذف) ماده (۱۶۰) را دارم، انتظار داریم که همکاران محترم این پیشنهاد را رأی بدهند، متشکرم.

رئیس - متشکریم، مخالف صحبت میکند؟

دبیر (فرهنگی) - اخطار هم هست آقای دکتر! آقای قاضی‌پور هستند.

رئیس - بفرمایید.

نادر قاضی‌پور - بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای دکتر لاریجانی! ان شاء الله که همیشه صحیح و سلامت در مجلس حضور داشته باشید.

اخطار من اصل سوم قانون اساسی بند (۱۲) است. «پی‌ریزی اقتصاد صحیح و عادلانه بر طبق ضوابط اسلامی». این قوانینی که ما نوشتیم (۱۶۰) ماده را، کارمندان عزیز گمرک... اگر به آقای ادیبانی ماهانه (۱۰) میلیون تومان هم حقوق بدهند، یک شب در تمرچین پیرانشهر زندگی نمی‌کند. کارمندان گمرک در پست‌ترین نقاط با کمترین امکانات با محرومیت‌ها، تهدیدات جانی زندگی می‌کنند. آقای دکتر! این تذکر من قانون اساسی است. ایشان باید پیشنهادشان لغو شود. برای اینکه هرچه هست این کارمندان عزیز هستند که درآمد...

رئیس - شما الان دارید جواب آقای ادیبانی را می‌دهید؟ اخطار که نیست.

قاضی‌پور - اخطار است آقای دکتر! عادلانه. بند (۱۲)...

رئیس - اخطار را که وارد نمی‌دانیم ولی شما اگر می‌خواهید جواب ایشان را بدهید وقت بگیرید به عنوان مخالف صحبت ایشان صحبت کنید.

دبیر (فرهنگی) - آقای انصاری تذکر دارند، بفرمایید.

انصاری - راجع به جزئیات است، بعد از حذف کل من عرض می‌کنم.

رئیس - پس الان صحبت نمی‌فرمایید. مخالف دیگری نیست؟

دبیر (فرهنگی) - آقای هدایت‌خواه هستند.

رئیس - بفرمایید.

ستار هدایت‌خواه - بسم الله الرحمن الرحيم

در مخالفت است یا تذکر آقای دکتر؟

دبیر (فرهنگی) - نه، مخالف شما نیستید، شما دکمه تذکر را زدید. آقای خباز مخالف هستند.

رئیس - بفرمایید.

محمد رضا خباز - بسم الله الرحمن الرحيم

ماده (۱۶۰) یکی از مواد بسیار مهمی است که باعث رونق گمرک و باعث رشد این مؤسسه درآمدزای کشور خواهد بود. اختصاص بودجه به گمرک به‌عنوان سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود. بنابراین هرچقدر شما در گمرک کشور به‌عنوان ویتترین اقتصادی نظام سرمایه‌گذاری کنید، آثار و برکات مثبت آن را در همان سال نصیب کشور خواهید کرد.

اگر شما به گمرکات کشور مراجعه کنید، از (۱۶۲) گمرکی که در کشور وجود دارد، تعداد (۶۰) واحد آن در نقطه صفر مرزی است.

من از تعداد زیادی از اینها با کمیسیون بازدید کردم. در مرز لطف‌آباد، دوقارون، سرخس، در غرب کشور، در شمال کشور، در جنوب کشور، (۶۰) واحد از این واحدها در نقطه صفر مرزی است که فرستادن کارمندان به آنجا با علاقه کار کردن، یک مدیریت بسیار قوی را می‌طلبد. حتماً شما دوستان عزیز می‌دانید که بعد از درآمد نفت و مالیات‌ها، بالاترین درآمد به‌وسیله گمرک به‌دست می‌آید. ما باید همه گمرکات کشور را به دستگاه‌های ایکس‌ری (X-Ray) مجهز کنیم و هرچقدر این تجهیزات افزایش پیدا کند، دغدغه شما دوستان عزیز را برای کسب درآمد کاهش خواهد داد. آنچه مسلم است این است که درآمدی که گمرک در سال برای کشور استحصال می‌کند، مبلغ بسیار بالایی است.

در سال ۱۳۹۰ درآمد کشور در بودجه (۶۰۹) هزار میلیارد ریال است و درآمدی که از طریق گمرک برای کشور وصول می‌شود، حدود (۱۰۰) هزار میلیارد ریال است. یعنی حدود (۱۶/۵) درصد از درآمد کشور به‌وسیله گمرک به‌دست می‌آید و در حال حاضر پایین‌ترین حقوق را کارمندان گمرک می‌گیرند. البته شما دوستان عزیز می‌دانید این (۲) درصد منحصر به گمرک نیست. دستگاه‌های دیگری هم برای ایجاد جذبه از این نعمت برخوردار هستند. مثلاً سازمان امور مالیاتی

مدیریت خدمات کشوری را بیاییم اصلاح کنیم. نه اینکه بیاییم قانونی را وضع کنیم که مخالف قانون مدیریت خدمات کشوری باشد.

ببینید عزیزان! آقای ادیانی فرمودند، این دقیقاً مغایر بند (۹) اصل سوم قانون اساسی است. آقای رئیس هم واقعاً به عنوان اخطار قانون اساسی باید می‌پذیرفتند این موضوع را.

نکته دیگری را که اشاره داشتند، ما چیزی حدود (۱۰) هزار میلیارد تومان درآمد گمرکی داریم. ما داریم (۲۰۰) میلیارد تومان اضافه‌تر از آن چیزی که در قانون بودجه پیش‌بینی شده، در اختیار گمرک قرار می‌دهیم. چرا در قالب بودجه نیاییم این کار را انجام دهیم؟ چرا (۲۰۰) میلیارد تومان (۵۰۰) میلیارد تومان در قالب... واقعاً همه ما اعتقاد داریم، چرا خارج از چارچوب بودجه؟ پس وزارتخانه‌هایی که درآمد نفتی دارند، آنها هم بیایند بگویند که بخشی از درآمدی را که ما داریم وصول می‌کنیم، بخشی از درآمدهای نفتی را در اختیار وزارت نفت قرار بدهند، بخشی از درآمدهای مربوط به وزارت تجارت و صنایع و معادن را در اختیار این وزارتخانه قرار بدهند. این باب می‌شود. این کار را نکنیم. این کار خلاف است. خدا را می‌خواهم شاهد بگیرم اصلاً منظور من این نیست که ما به گمرک کمک نکنیم. اصلاً بد برداشت نشود. ما می‌خواهیم به گمرک کمک شود اما از مسیر قانونی، از مسیر درست، از مسیر صحیح و منطقی.

پس اصلاً بودجه را کنار بگذاریم، کم کم (۲) درصد اینجا، (۳) درصد آنجا. خوب آخر این درآمدهای دولت را از قبل ما داریم تقسیم می‌کنیم بین دستگاههایی که متولی وصول درآمد هستند. این کار درستی نیست، کار خطرناکی است. این برای خود گمرک هم ایجاد مشکل خواهد کرد.

خواهش من از دوستان این است که به این موضوع رأی ندهند. این کمک به گمرک نیست، امری خلاف بودجه است و بابتی را در کشور باز می‌کند خصوصاً برای دستگاههایی که وصول کننده درآمد هستند. خواهش من از دوستان این است که رأی مثبت بدهند تا این ماده (۱۶۰) حذف بشود. اگر خواستیم جایی هم کمک کنیم در قالب بودجه و یا حتی بیشتر کمک کنیم، متشکر.

رئیس - متشکریم، دولت بفرماید.

سیدشمس‌الدین حسینی (وزیر امور اقتصادی و دارایی) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم و به نستعین

سروران عزیز در فرمایشاتشان مطرح کردند که ما چیز جدیدی را باب نکنیم، طیب‌الله. این چیزی که در لایحه بودجه آمده است و کمیسیون هم تصویب کرده، هیچ چیز جدیدی را باب نمی‌کند. امسال (۱۵) هزار میلیارد تومان درآمد اختصاصی در قانون بودجه پیش‌بینی شده است. دقت کنید! این پیشنهاد می‌گوید که (۱/۳) درصد از این (۱۵) هزار میلیارد تومان به گمرک، دستگاهی که (۱۶/۵) درصد درآمد عمومی کشور را تأمین می‌کند اختصاص پیدا بکند. کاملاً هم در قالب قانون بودجه است.

برادران عزیز و خواهران محترم! بیش از (۵۰) درصد همکاران ما،

کشور طبق ماده (۲۱۷) قانون مالیات مستقیم درصدی از درآمد را به خودش اختصاص می‌دهد. ستاد مبارزه با قاچاق کالا طبق ماده (۴) قانون تعزیرات حکومتی درصدی از کشفیات را به خودش اختصاص می‌دهد. سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی طبق ماده (۹) قانون تأسیس باز درصدی از این را به خودش اختصاص می‌دهد و در نهایت نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران طبق ماده (۲۳) جرایم رانندگی نیز درصدی از این درآمدها را باید به خودشان اختصاص بدهیم تا هم انگیزه به وجود بیاید و هم مهمتر از همه علاوه بر ترغیب و تشویق کارمندان موجب رشد و بالندگی دستگاه به وجود بیاید. (رئیس - متشکریم، وقت شما تمام شده است) بنابراین دوستان عزیز! اگر شما تصمیم دارید (۱۶/۵) درصد از درآمد کشور به وسیله (۱۶۲) گمرک تحصیل شود، راهش کمک به این عزیزان است، مهمتر از همه این در جهت عدالت بسر خواهد برد و مهمتر از همه این است که شما اگر مراجعه کنید و از کارمندان گمرک سؤال کنید متأسفانه پایین‌ترین حقوق را کارمندان گمرک در سراسر کشور می‌گیرند و چون کار اینها یک کار بسیار حساسی است لذا ما باید یک زندگی معمولی، یک زندگی متوسط را برای آنها فراهم کنیم تا بهتر بتوانند به کشور کمک کنند. ان‌شاءالله امیدوارم که نمایندگان محترم به حذف رأی ندهند تا یکی از لوايح هفت‌گانه رشد اقتصادی کشور امروز نهایی بشود و برای اجرا به دولت محترم تقدیم شود. والسلام

رئیس - متشکریم، موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - جناب آقای لاهوتی موافق هستند، بفرمایید.

مهرداد بائوج لاهوتی - بسم‌الله الرحمن الرحیم

همکاران محترم ببینید! ابتدا در پاسخ به مخالف محترم چند نکته را عرض کنم. ایشان فرمودند که ما در بحث گمرک باید سرمایه‌گذاری‌ها را وسیع‌تر کنیم و توسعه بدهیم. اصلاً اصل این قانون همین است. یکی از دلایلی که قانون گمرک را بعد از سالها با (۱۶۳) ماده در مجلس بازنگری می‌کنیم و قانون جدیدی را وضع می‌کنیم و ابلاغ می‌کنیم، به جهت اهمیتی است که موضوع گمرک برای دولت و مجلس داشت و این کار هم دارد صورت می‌گیرد. ایشان فرمودند که باید تجهیزات را اضافه کنیم. همه ما اعتقاد داریم. شما به بندهای همین قانون اگر دقت کرده باشید و ایشان هم عنایت کرده باشند، در بخشی از بندهای همین قانون به این موضوعی که ایشان اشاره داشتند توجه کافی شده است.

نکته دیگری که فرمودند، حقوق پایینی است که همکاران و عزیزان زحمتکش گمرک در سراسر کشور دریافت می‌کنند. این هم نکته‌ای است که همه ما به آن اعتقاد داریم. اما واقعاً چرا از مسیری که قانون مشخص کرده عدول بکنیم؟ اگر واقعاً قرار است که حقوق عزیزان ما در گمرک افزایش پیدا کند که بنده واقعاً خودم شخصاً اعتقاد دارم که باید این حقوق افزایش پیدا کند باتوجه به شرایط سختی که این عزیزان در نقاط مختلف کشور این مسؤولیت خطیر را دارند انجام می‌دهند، از مسیر درست آن بیاییم قانون را اصلاح کنیم. قانون

هستند یعنی تنها چهار دستگاه X-Ray در بنادر رجایی، آستارا، بازرگان و دوغارون داریم که فقط برای دستگاههای X-Ray کانتینری هستند، اگر گمرک بخواهد امکانات خود را در حد افزایش دستگاههای X-Ray تأمین بکند، حداقل (۶) میلیارد تومان هزینه خریداری و نصب هر یک از آنهاست و هزینه نگهداری (۱) میلیارد تومانی در سال دارد که مبلغ هنگفتی است.

می‌خواهم به این مطلب اشاره کنم که سازمان‌های مختلفی براساس مواد قانونی چند درصد از وصول اختصاصی دارند. مثلاً سازمان امور مالیاتی براساس ماده (۲۱۷) قانون مالیات‌های مستقیم و ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده (۲) درصد وصول اختصاصی دارد. ما شاهد بودیم با این (۲) درصدی که افزایش امکانات و تجهیزات دادند وصول مالیاتی در سال‌های اخیر نسبت به سال‌های گذشته افزایش چشم‌گیری داشته. ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز براساس ماده (۴) قانون تعزیرات حکومتی (۱۰) درصد وصول اختصاصی دارد که براساس آن الان دارد قانون مبارزه با قاچاق سازماندهی می‌شود. الان لایحه آن در مجلس در حال رسیدگی است، همینطور سازمان جمع‌آوری و فروش املاک تملیکی براساس ماده (۹) قانون تأسیس سازمان، نیروی انتظامی براساس ماده (۲۳) قانون جرایم رانندگی مصوب سال ۱۳۹۰ وصول اختصاصی دارد. همه این وصول اختصاصی برای تجهیز امکانات است که می‌تواند برای درآمد مملکت حایز اهمیت باشد.

رئیس - آقای موسوی! این مبلغ (۲) درصد را محاسبه کردید که چقدر می‌شود؟

موسوی جرف - حدوداً (۱۶۰) میلیارد تومان. من می‌خواهم خدمت نمایندگان محترم عرض بکنم که برای تدوین ماده (۱۶۰) این لایحه کار کارشناسی شده، مرکز پژوهش‌ها و سازمان‌های پژوهشی مختلف، کارشناسان مختلف نظرشان را دادند، در کمیسیون کار کارشناسی شده و حدوداً (۱۰) سال روی این لایحه کار کارشناسی شده که به اینجا رسیده.

از طرف کمیسیون و تمام کارشناسانی که در این (۱۰) سال کار کارشناسی کردند خواهش می‌کنم به حذف رأی ندهید و بگذارید براساس آن چیزی که کار کارشناسی شده پیش برود و گمرک بتواند با تجهیز خودش کارهای اساسی را براساس آن چیزی که در این لایحه آمده، در این لایحه آمده که گمرک باید خودش را با فناوریها و امکانات روز دنیا تطابق بدهد، برای این که به اینترنت وصل بشوند هنوز کامپیوتر ندارند، اینترنت و سامانه‌های مختلف باید آنجا بیاید، امکانات و تجهیزات مختلف بیاید. خواهش من این است که به این حذف رأی ندهید. والسلام علیکم ورحمة الله

رئیس - حضار ۲۰۹ نفر، نمایندگان محترم درخصوص پیشنهاد حذف ماده (۱۶۰) اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب‌نشده.

انصاری - تذکر دارم.

کارمندان گمرک در نقاط صفر مرزی دارند فعالیت می‌کنند، خدا را به گواه می‌گیرم که در برخی از این گمرکات دستشویی وجود ندارد، چه برسد به تجهیزات.

این روال تابحال منجر به این شده که ما نتوانیم از این ابزار استفاده کنیم. کارمند گمرک ما یک‌سوم مشابه کارکنان در گمرکات کشور درآمد دارند، خانه‌های سازمانی آنها بسیار متروکه است، تجهیزات و مکان کارشان بسیار نامناسب است. یک دستگاه X-Ray (۶) میلیارد تومان است، ما (۱۶۰) واحد گمرکی داریم، اگر فقط برای (۶۰) واحد آن X-Ray تأمین کنیم می‌شود (۳۶۰) میلیارد تومان، آن هم تحت شرایطی که گمرکات هم‌مرز ما دارای دستگاه Gamma-Ray هستند. همانطور که برادرمان آقای خباز فرمودند اگر ما (۱/۳) درصد درآمد اختصاصی را به گمرک بدهیم مطمئن باشید توان و تجهیزات گمرک بالا می‌رود و حداقل سالی (۲۰) درصد به درآمد گمرکات کشور اضافه می‌شود.

من از شما خواهش و استدعا می‌کنم به تجهیزات گمرک، وضع معیشتی گمرک و به وضع سلامتی گمرک توجه کنید. گمرک شما بایستی در شأن جمهوری اسلامی باشد. شایسته نیست بازرگان و مسافری که از آن سوی مرز از گمرک ترکیه یا عراق وارد ایران می‌شود با فضایی مواجه بشود که من متأسفم دوباره این را عرض می‌کنم، سرویس بهداشتی مناسب در آن وجود نداشته باشد. خواهش می‌کنم کمک بکنید، این بچه‌ها در نقاط غیرمسکونی گاهی در یک کانکس کار می‌کنند، چرا بایستی در این وضعیت به سر ببرند؟

من تأکید می‌کنم امروز تمام دستگاههای وصول‌کننده درآمد و حتی برخی دستگاههایی که وصول‌کننده درآمد نیستند، درآمد اختصاصی دارند. از حدود (۷۰۰) دستگاه اجرایی که ردیف دارند (۳۷۰) دستگاه درآمد اختصاصی دارند. چگونه است گمرکی که (۱۶/۵) درصد درآمد کشور را آن هم در این شرایط دشوار تأمین می‌کند، هیچ درآمد اختصاصی ندارد؟ سال به سال هم وضعیت بودجه کشور در حوزه گمرک تضعیف شده.

لذا من از شما خواهش می‌کنم به استدعای ما توجه بکنید، از برادرانم آقایان: لاهوتی و ادیانی‌راد و از همه دوستان جلب توجه می‌کنم، خواهش می‌کنم اگر می‌خواهید معیشت کارمند گمرک تأمین باشد، تجهیزات و تأسیسات آن فراهم باشد به این حذف رأی ندهید. مطمئن باشید این پیشنهاد شما در جهت طرح تحول اقتصادی در سال جهاد اقتصادی خواهد بود، اگر به گمرک کمک بکنند. من از شما استدعا می‌کنم به حذف رأی ندهید و گمرک را تقویت کنید، متشکر.

رئیس - متشکر، کمیسیون بفرماید.

سیدعلی موسوی جرف (سخنگوی کمیسیون اقتصادی) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

گمرکات کشور ویتترین و آبروی این نظام هستند و همینطور که توسط دوستان محترم اشاره شد، این که از (۱۶۲) گمرکی که در کشور وجود دارد حدود (۶۰) گمرک با حداقل امکانات در نقاط مرزی

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! آقای انصاری تذکر دارند.

رئیس - بفرمایید.

جمشید انصاری - بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای لاریجانی! تذکر من ماده (۱۵۷) است. حالا چون می‌خواهیم وارد جزئیات این بحث بشویم یک ابهاماتی در اینجا وجود دارد که به نظر می‌رسد اول باید تکلیف این ابهامات معلوم بشود ضمن این که اصلاً مشخص نشد بالاخره کل این (۲) درصد در مقایسه با بودجه فعلی گمرک چقدر می‌شود ولی آنجایی که آمده کمک به کارکنان یا جبران خدمات کارکنان با بند «ح» ماده (۵۰) قانون برنامه پنجساله که صراحت دارد «هرگونه پرداخت خارج از مقررات فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری ممنوع است» مغایرت دارد و به نظر می‌رسد که اینجا برای آن (۳۰) درصدی که پرداخت‌های به کارکنان است دوسوم رأی را لازم دارد.

ضمن این که عبارت‌هایی از قبیل «کمک به صندوق تعاون کارکنان»، ما اصلاً نهادهایی تحت عنوان «صندوق تعاون کارکنان» را به عنوان نهادهای قانونی نداریم. خود کارکنان در دستگاههای مختلف به اسامی مختلف تعاونی مصرف تشکیل می‌دهند، تعاونی اعتباری تشکیل می‌دهند و اساساً آوردن چنین عناوین مبهمی در متن قانون که ما را مکلف می‌کند به صورت کمک به آنها پرداختی داشته باشیم، به نظر می‌رسد تا رفع ابهام نشده قابل طرح نیست یا این که باید به دلیل مبهم بودن این عناوین حذف بشود.

این است که من هم آن بخش (۳۰) درصد را مغایر بند «ح» می‌دانم و این دوسوم رأی می‌خواهد...

رئیس - حالا آن تذکر ندارد، قسمت مقدم بحث شما که فرمودید قسمت (۳۰) درصدش مخالف بند «ح» ماده (۵۰) قانون برنامه است یعنی اگر به این وضع نوشته بشود دوسوم رأی می‌خواهد ولی (۷۰) درصد آن مربوط به بناها و ساختمانهای گمرکی است.

انصاری - «صندوق تعاون کارکنان» هم ابهام دارد.

رئیس - ایراد شما در «صندوق تعاون کارکنان» وارد است یعنی «صندوق تعاون کارکنان» یک مرجع حقوقی نیست. آن را باید اصلاح کنید. بنابراین قسمت (۳۰) درصد آن حتماً دوسوم آراء را می‌خواهد و مخالف برنامه است یعنی اگر بخواهید ماده (۱۶۰) را رأی‌گیری کنید دوسوم آراء را می‌خواهد مگر آن را دو ماده می‌کردید. لذا مشکل داریم. **یکی از نمایندگان -** آقای دکتر! اجازه بدهید کمیسیون اظهار نظر کند.

رئیس - می‌خواهید این به کمیسیون برود و تبدیل به دو ماده بشود، آن قسمت که (۳۰) درصد را به کارکنان می‌خواهید بدهید دوسوم آراء را می‌خواهد، آن قسمتی را که می‌خواهید تجهیزات را در گمرکات مرزی بگذارید و تجهیز کنید، آن ربطی ندارد و جزو (۷۰) درصد است. ضمناً شما مدام در این بحث‌های خودتان می‌گویید «نقاط مرزی»، این «نقاط مرزی» را ذکر کنید یعنی اینطور که به صورت عام می‌نویسید مربوط به ستادها می‌شود، تا بخواهد به نقطه

مرزی برسد معلوم نیست چه می‌شود. پس این را مراعی می‌گذاریم که این دو اشکال و موارد دیگر نظیر «صندوق تعاون کارکنان» را مرتفع کنید تا بیاید. بنابراین فعلاً ماده (۱۶۰) را مراعی می‌گذاریم تا اشکالاتش مرتفع شود. ماده (۱۶۱) را مطرح بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۶۱) - به منظور پیش‌آگاهی، پیشگیری، آمادگی مقابله و امدادسانی در حوادث و سوانح معادل (۰/۵) درصد از کل حقوق گمرکی و سود بازرگانی که به کالاهای وارده به کشور تعلق می‌گیرد، از واردکنندگان اخذ و به خزانه‌داری کل کشور واریز و معادل آن در بودجه سالانه به حساب جمعیت هلال احمر منظور می‌شود تا در راستای مأموریت‌های قانونی هزینه گردد.

رئیس - حضار ۲۱۱ نفر، نمایندگان محترم درخصوص اصل ماده (۱۶۱) اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۱۶۲) را مطرح بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - ماده (۱۶۲) - آیین‌نامه اجرایی موارد تصریح شده در این قانون ظرف ششماه پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن تصویب توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

رئیس - حضار ۲۰۸ نفر، نمایندگان محترم درخصوص اصل ماده (۱۶۲) اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ماده (۱۶۳) را مطرح بفرمایید.

دبیر (محبی‌نیا) - جناب آقای مفتاح در ماده (۱۶۳) پیشنهاد دارند، بفرمایید.

محمد مهدی مفتاح - بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای دکتر لاریجانی عنایت بفرمایید! این ماده همانطور که مستحضر هستید از مواد مهمی است که معمولاً اواخر قوانین می‌آید، از نظر تنقیح و اینها باید خیلی دقت بشود.

اولاً در سطر اول گفته که «از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون، قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۰ و آیین‌نامه اجرایی آن لغو می‌گردد». ما تا حالا خیلی مصطلح نبوده که در قانون «لغو آیین‌نامه» را بیاوریم، وقتی خود قانون لغو بشود طبیعتاً آیین‌نامه آن هم به تبع آن لغو خواهد شد. اگر لغو آیین‌نامه‌ها را از این به بعد مستلزم حکم قانون بکنیم مشکل پیدا می‌شود.

ثانیاً دقت بفرمایید! در صدر این ماده قانون امور گمرکی لغو شده، اما در سطرهای بعدی گفته «ماده (۴۱) قانون مالیات بر ارزش افزوده به استثنای تبصره‌های آن» ماده (۴۱) قانون مالیات بر ارزش افزوده که تبصره‌های آن باقیمانده است، خود قانون لغو شده است در تبصره (۲) ماده (۶) و بند (۱)، (۲)، (۴) الی (۹) و (۱۲) الی (۱۹) و ماده (۳۷) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۰/۳/۱۷ ابقاء شده است یعنی ما در ابتدای ماده (۱۶۳) تمام قانون امور گمرکی را لغو کرده‌ایم، در استثنایی که در رابطه با ماده (۴۱) آمده است گفته ماده (۴۱) به استثنای تبصره‌های آن لغو بشود یعنی تبصره‌های ماده (۴۱) قانون ارزش افزوده ابقاء شده است، در تبصره (۲) این قانون بندهایی از قانون

امور گمرکی ایفا شده. این با صدر ماده تناقض دارد.

موضوع بعدی که باز اشکال دارد. ماده (۴) قانون گذرنامه را لغو کردند، ماده (۴) قانون گذرنامه می گوید «ورود به کشور و یا خروج از آن فقط از نقاطی که بنا به پیشنهاد وزارت کشور و تصویب هیأت وزیران تعیین و آگهی خواهد شد مجاز است»، برای چه این لغو بشود؟ قانون امور گمرکی چه ارتباطی به مرزهای ورودی و خروجی افراد و مردم و اینها دارد؟ اگر ماده (۴) قانون گذرنامه هم حذف بشود این حکمی که می گوید «مرز ورود و خروج باید به یک ترتیبی تعیین بشود» آن ترتیب برداشته می شود و اصلاً تناسب لغو ماده (۴) قانون گذرنامه با قانون امور گمرکی هم برای من روشن نشد که بالاخره به چه دلیلی است! این یک حکم کلی دارد که درخصوص مرزها و و مجاری ورود و خروج بیان می کند که وزارت کشور پیشنهاد بکند و هیأت وزیران تعیین و آگهی کند.

در آخر پاراگراف دوم این ماده هم می گوید «این حکم شامل قوانین و مقررات مغایری که شمول قوانین و مقررات آن بر آنها مستلزم ذکر نام و یا تصریح نام است نیز می باشد» این چه حکمی است؟ حکم ماده فقط لغو موارد مشخصی است. به طور کلی نگفته است که کلیه قوانین لغو می شود، یک مواد مشخصی را گفته...

رئیس - دوستان کمیسیون! بله، این از نظر آیین نامه ما هم خیلی موافق نیست، ما باید تصریح کنیم ولی اشکال دارد. دوستان کمیسیون! ما مطابق آیین نامه باید آن مواردی را که لغو می شود با صراحت بیاوریم، شما یک امر کلی را نوشتید، «این حکم شامل قوانین و مقررات مغایری که شمول قوانین...» این چیز سیالی است و ایراد وارد است. آقای فتحی پور! ایراد ایشان دو سه قسم داشت، یک قسم آن این است که شما در انتها یک بحثی نوشتید که «شامل موارد مغایری که اینطور است می شود»، این نمی شود، باید بگویید شامل چه چیزهایی می شود، چه چیزهایی را می خواهید لغو کنید، با صراحت بیاورید. لذا این ابهام دارد. حالا کمیسیون این ابهامات را باید رفع کند. پس این ماده (۱۶۳) را هم مراعی بگذاریم تا مجدداً کمیسیون با بررسی و رفع اشکالات، آن را بیاورد.

دبیر (محبی نیا) - ماده (۳۰) مراعی مانده بود که کمیسیون گزارش خود را ارسال داشتند.

ماده (۳۰) - خارج کردن کالا از انبارهای اختصاصی صاحب کالا مستلزم انجام تشریفات گمرکی است در غیر این صورت موضوع مشمول مقررات قاچاق گمرکی می شود. مأموران گمرک حق دارند بصورت تصادفی کالای موجود در انبار اختصاصی را مورد رسیدگی و شمارش قرار دهند و مشخصات آنها را با مندرجات دفاتر و اسناد و مدارک ورود و خروج تطبیق نمایند.

تبصره (۱) - مسؤولیت از بین رفتن، کاهش یا آسیب دیدگی یا فساد کالا در انبارهای اختصاصی صاحب کالا بر عهده صاحب آن است که علاوه بر آن مسؤولیت پرداخت حقوق ورودی متعلقه را نیز دارد.

تبصره (۲) - در صورتی که از بین رفتن کالا ناشی از عوامل قوه

قهریه باشد صاحب کالا از پرداخت حقوق ورودی متعلقه معاف است.

رئیس - حضار ۲۰۱ نفر، نمایندگان محترم درخصوص ماده (۳۰) اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، تصویب شد. دبیر (محبی نیا) - آقای دکتر! ماده (۷۰) هم به خاطر این که تبصره (۱) ماده (۱۴۳) تصویب نشده بود مراعی مانده گردید که برای رأی گیری قرائت می کنم.

ماده (۷۰) - هرگونه استرداد که براساس اسناد غیرواقعی انجام گیرد و در رسیدگی های گمرک کشف شود مشمول تبصره (۱) ماده (۱۴۳) این قانون است.

رئیس - حضار ۲۰۴ نفر، نمایندگان محترم درخصوص ماده (۷۰) اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، تصویب شد.

۵ - تصویب لایحه یک فوریتی افزایش تعطیلی عید سعید فطر

رئیس - دستور بعدی را مطرح بفرمایید.

دبیر (محبی نیا) - دستور بعدی، گزارش کمیسیون اجتماعی در مورد لایحه یک فوریتی افزایش تعطیلی عید سعید فطر است. آقای زمانی بفرمایید.

سید جواد زمانی (سخنگوی کمیسیون اجتماعی) -

بسم الله الرحمن الرحیم

گزارش کمیسیون اجتماعی به مجلس شورای اسلامی لایحه افزایش تعطیلی عید سعید فطر به شماره چاپ (۱۵۹۴) که به این کمیسیون به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع گردیده بود با حضور کارشناسان، پیشنهاددهندگان و نماینده محترم دولت مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و در جلسه روز سه شنبه مورخ ۹۰/۵/۲۵ با اصلاحاتی در متن به شرح زیر به تصویب رسید. اینک گزارش آن تقدیم مجلس محترم شورای اسلامی می گردد.

رئیس کمیسیون اجتماعی - هادی مقدسی

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون تعطیلات عید سعید فطر به دو روز افزایش می یابد.

خدمت همکاران عزیز عرض کنم که این لایحه که سال های قبل هم مورد بحث بود و فکر می کنم که همکاران امروز این غائله تعطیلات عید فطر را ختم کنند، یکسری افراد موافق و یکسری افراد مخالف دارد. مخالفین محترم بر این عقیده هستند که تعطیلات در ایران زیادتر از کشورهای دیگر است. اما این بحثی را که مخالفین دارند که تعطیلات در ایران زیاد است، می دانید که واقعیت نیست، نه تحقیقی است و نه درست و دقیق. تعطیلات در کشورهای دیگر کاملاً مشخص است و اگر براساس آماری که خدمت شما همکاران عزیز هست دقت بفرمایید، از نظر تعداد کل تعطیلات ایران بعد از یمن کمترین تعطیلات را در کشورهای دنیا دارد یعنی حداقل تعطیلات کشور یمن با (۶۷) روز است و بیشترین هم با (۱۲۹) روز و ایران دومین کشور با (۷۷) روز است یعنی ما (۵۲) جمعه با (۲۵) روز تعطیلات رسمی داریم که (۷۷) روز می شود.

می‌کند. شما فقر را می‌خواهید بین مردم توزیع کنید؟ اثر این کار در درآمد مالیاتی دولت در یک روز (۱۳۶) میلیارد تومان است.

می‌گویند بهره‌وری زیاد می‌شود. در بهره‌وری این چهار سال اولی که دولت نهم سر کار بود اگر می‌خواست بهره‌وری را زیاد کند، می‌بایست این کار را می‌کرد دیگر. طبق برنامه باید (۲/۵) درصد بهره‌وری متوسط کل افزایش پیدا می‌کرد، (۰/۶) درصد اضافه شده. ما بین‌التعطیلین داریم که کار را خراب‌تر می‌کند. ما تعطیلات سالهای هجری قمری داریم که در هجری شمسی می‌چرخد و کار را مشکل می‌کند. تحقیقات مرکز پژوهش‌ها نشان می‌دهد که اگر ما بخواهیم راجع به تعطیلات تصمیم بگیریم باید همه را با هم تصمیم بگیریم نمی‌شود شما یک روز را تعطیل کنید و بقیه آن را نادیده بگیرید. به این پیشنهاد دولت رأی ندهید. اصرار بر تعطیلی... الان دولت دارد مرتباً مطالبات مردم را افزایش می‌دهد و به ضرر تولید ملی دارد افزایش می‌دهد. ما بر اساس تمنیات مردم و خودمان نباید رأی بدهیم. مصلحت کشور این نیست که شما تولید ملی ایران را که در اثر هزاران مشکل گرفتار است بیش از (۱۶۰۰) میلیارد تومان GDP را کم کنید.

بعد، وقتی شما تعطیل می‌کنید بسیاری از کارگران روزمزد که پوشش کاری خوبی ندارند وقتی این روزها تعطیل می‌شوند کارشان را از دست می‌دهند. در روز تعطیل رسمی کار گیر نمی‌آورند. یعنی شما خانواده‌های فقیر و مستضعف را گرفتارتر می‌کنید. وقتی یک روز را تعطیل می‌کنید، یک کارخانه را که با هزار گرفتاری روبرو است حدود (۰/۴) درصد در سال سودش را کاهش می‌دهید. به همین ترتیب مالیات دولت کاهش پیدا می‌کند. نفرمایید که کشورهای اسلامی این روز را معزز می‌دارند ما هم باید این کار را بکنیم. شما جاهای دیگر تعطیلات را کم کنید اینجا اضافه بفرمایید. ولی وقتی که خط زدن هر تعطیلی مطرح می‌شود صدای همه در می‌آید و همه می‌خواهند تعطیلات را نگه دارند و اضافه کنند، چرا تعطیلی را اضافه می‌فرمایید؟ اگر خدای ناخواسته این تصمیم گرفته بشود پشت‌بند آن تعطیلی پنج‌شنبه می‌آید. اگر تعطیلی پنج‌شنبه صورت بگیرد الان تجارت خارجی‌مان سه روز گرفتار است در آن صورت چهار روز می‌شود و با خارج نمی‌توانیم ارتباط داشته باشیم و (۳۳) درصد کارآمدی تجارت خارجی پایین می‌آید.

اگر ما این روش را ادامه بدهیم... در تابع تولید در اقتصاد خرد ما نشان می‌دهیم که هم تولید تابع بهره‌وری است و هم تابع نیروی انسانی است. آن وقت شما می‌خواهید در واقع ساعت کار نیروی انسانی را در تولید ملی کاهش بدهید به امید اینکه ممکن است بهره‌وری اضافه بشود.

بنده عرض می‌کنم بهره‌وری کل متأسفانه در چهار سال اول دولت آقای احمدی‌نژاد به جای (۲/۵) درصد رشد برنامه (۰/۶) درصد رشد کرده با این حرف‌ها و شوخی‌ها نمی‌شود اقتصاد کشور را اداره کرد. من از شما استدعا می‌کنم. فکر این را بکنید که چه تعداد افراد مزدبگیر در بخش کشاورزی، صنعت، ساختمان بیکار می‌شوند آن روز تعطیل

من یک آمار دیگری را خدمت همکاران عرض کنم. اگر کشورهای غربی تعطیلات رسمی هم نداشته باشند با توجه به این که شنبه و یکشنبه تعطیلات رسمی دارند خود همین دو روز تعطیلات (۱۰۴) روز در سال خواهد بود و اگر کسانی که به عنوان مخالف زیاد تعطیلات سخن می‌گویند، میانگین تعطیلات در دنیا (۱۱۵) روز است که عرض کردم ایران از لحاظ کمی تعطیلات دومین کشور در جهان می‌باشد، لذا من فکر می‌کنم و قطعاً همکاران محترم هم همین طور است که اگر این تعطیلات رسمی از (۲۵) روز به (۲۶) روز افزایش پیدا کند و از (۷۷) روز به (۷۸) روز افزایش داشته باشد هیچ اتفاق خاصی نمی‌افتد، اما اتفاق خوبی که خواهد افتاد این است که این بحث تعطیلات هر ساله عید فطر در اینجا خاتمه پیدا می‌کند.

مطلب دیگری که باید عرض کنم بعضی از آقایان پیشنهاد دادند که اگر دوم شوال تعطیلات بود یک روز دیگر اضافه بشود. من فکر می‌کنم همکاران روزی را بعنوان تعطیلات‌الشک در مطلب نیآورید. ما یوم‌الشک داریم، از تعطیلات‌الشک ان‌شاءالله بگذرید و همین را که کمیسیون خیلی صریح و روشن آورده از تاریخ تصویب این قانون تعطیلات عید سعید فطر به دو روز افزایش می‌یابد ان‌شاءالله این غائله تعطیلات را خاتمه بدهید.

رئیس - متشکریم.

دبیر (فرهنگی) - آقای دکتر! بعضی از همکاران تذکر دارند.

رئیس - حالا بگذارید کلیاتش را بحث بکنیم بعد برای جزئیات اگر تذکر بود مطرح کنید، کلیات مخالف دارد؟

دبیر (فرهنگی) - بله، آقای توکلی مخالف هستند.

رئیس - بفرمایید.

احمد توکلی - بسم‌الله الرحمن الرحیم

دوستان توجه کنند این آماری که مخبر محترم کمیسیون اجتماعی دادند، تعطیلات رسمی به اضافه تعطیلات آخر هفته است. اگر فقط تعطیلات رسمی را در نظر بگیریم این آمار برعکس می‌شود. تعطیل کردن کار بر اساس اصل (۴۳) قانون اساسی باید متناسب با جریان رشد تصمیم گرفته بشود. بند (۳) اصل (۴۳) این را می‌گوید. شما ما را با اروپا و ژاپن مقایسه نکنید. مقایسه با ژاپن غلط‌انداز است. ژاپن بعد از (۳۰) سال جنگ روزی (۱۲) ساعت و (۶) روز در هفته کار کرد. ما آن طور کار می‌کنیم؟ درآمد سرانه ایران را با درآمد سرانه کشورهای اروپایی مقایسه کنیم ببینیم که چه وضعی دارد، آن وقت تعطیلات را با هم مقایسه کنیم. بار تکفل در انگلیس (۱/۴) است، یعنی یک نفر یک روز کار می‌کند (۱/۴) نفر می‌خورند، یعنی اگر دو نفر کار کنند زندگی کمتر از سه نفر را می‌توانند تأمین کنند.

در ایران بار تکفل نزدیک (۴) است. یعنی یک نفر باید کار کند، (۴) نفر را تأمین کند. وقتی که هزینه یک روز تعطیلی را در نظر بگیرید اثر یک روز تعطیلی اضافه در تولید ملی ایران با توجه به آمار سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ (۱۶۷۳) میلیارد تومان است، یعنی وقتی شما یک روز را اضافه تعطیل می‌کنید تولید ملی (۱۶۷۳) میلیارد تومان کاهش پیدا

تعطیلی دارند ما یک روز. لذا ما باید اولاً نسبت به بحث اسلامیت و بحث بیداری اسلامی، ام‌القری بودن تهران، جهانی بودن رهبر اسلامی ما فکر کنیم و ما باید به این نکته توجه بکنیم که یک همسانی هم با جهان اسلام داشته باشیم.

مسأله بعدی؛ ایران جزو کشورهایی است که رتبه ماقبل آخر را در کمبود تعطیلات دارد، این را من نگفتم، این را خود مراکز پژوهشی کشور اعلام کردند، لذا انتظارمان این است که اگر یک روز به تعطیلات عید سعید فطر اضافه بشود چه مشکلی را ایجاد می‌کند! از آن طرف ما میلیاردها تومان داریم در آموزش و پرورش مصرف می‌کنیم جشن تکلیف می‌گیریم خوب جوانی (چه دختر، چه پسر) که امسال جشن تکلیف گرفته اگر بعد از عید سعید فطر یک روز دیگر هم تعطیل بشود که جمعه هم به آن اضافه می‌شود یک تفریحی، تفرجی و در حقیقت بعداً یک یادگاری و یک عیدی و عیدانه‌ای به این نوجوان داده باشیم چه اشکالی دارد؟ اگر بحث اقتصادی است بحث GDP است خوب اگر افراد بعد از یک ماه تمام روزه گرفتن بعداً با سه روز تعطیلی، دو روز تعطیلی که یک روز هم جمعه است سر کار رفتن با روحیه مضاعف طبیعتاً این جای آن را پر می‌کند. شما چرا می‌خواهید افرادی که یک ماه روزه گرفتند با یک روز تعطیلی آن هم با روز پنجشنبه باز ادامه کار با روحیه خسته فقط با یک آمار اعلام کنید مشکل اقتصادی حل خواهد شد. خیر، اگر ما حرفی نسبت به دولت هم داریم، این حرف دولت که درست است. حرف صحیحی است. افرادی یک ماه روزه گرفتند، عید سعید فطر تعطیل می‌شود روز بعد هم بعنوان عید سعید فطر باز تعطیل می‌شود. افراد با روحیه مضاعف و بهتر سرکار می‌روند و هیچ مشکلی پیش نمی‌آید.

من خواهش می‌کنم بعنوان ارتباط با جهان اسلام، اشاعه فرهنگ اسلامی و جا انداختن عید سعید فطر آقای توکلی! من نوروزی هستم، نوروزی می‌گوید: تعطیلات نوروز را کم کن به تعطیلات اسلام اضافه کن. حاج‌آقا هم می‌فرمایند درست است. لذا خواهش می‌کنم آقای توکلی هم به اسلام رأی بدهند. والسلام علیکم ورحمة‌الله و برکاته

توکلی - تذکر ماده (۷۷) را دارم.

رئیس - دیگر استدلال کافی آوردند. آقای توکلی! آقای نوروزی چیز مهمی نگفت. اجازه بدهید قدری عبور کنیم. آقای توکلی اصرار دارند، بفرمایید.

احمد توکلی - ماده (۷۷) را دارم تذکر می‌دهم. جناب آقای رئیس! آقای نوروزی عزیز دو نسبت به من دادند که ناروا بود. یکی اینکه فرمودند، من به مسائل اقتصادی اصرار دارم و به مسائل اسلامی توجه ندارم. دیگر اینکه فرمودند اگر ما نسبت به دولت مسأله‌ای داریم، این که حرفش خوب است، یعنی بنده روی مسأله‌ای که با دولت دارم این حرف‌ها را می‌زنم. خوب لازم نیست که من قسم بخورم تا کسی باور کند. بنده این کار را نمی‌کنم مکرر شده که از دولت سر جاهایی که اعتقاد داشتیم دفاع کردم. الان هم این کار را غلط می‌دانم. این که به اسم اسلام تمام کنیم، پای رهبری را به میان بکشیم، رهبری

جیبشان خالی می‌ماند و چطور تولیدکنندگان سودشان پایین می‌آید و سرمایه‌گذاری کاهش پیدا می‌کند و اشتغال ضربه می‌خورد. احساسات را کنترل بفرمایید این تعطیلی را تصمیم نگیرید. لایحه کل اصلاح تعطیلات کشور را دولت بیاورد و باعث گرفتاری بیشتری نشود.

رئیس - متشکریم، موافق را دعوت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - جناب آقای نوروزی موافق اول.

رئیس - بفرمایید.

حسن نوروزی - بسم‌الله الرحمن الرحیم

«عید فطر یکی از عظیم‌ترین مناسبت‌های اسلامی است. دنیای اسلام روز عید فطر را به معنای حقیقی عید می‌داند و عید می‌گیرد و این چیزی است که اسلام برای امت اسلامی خواسته است؛ «جعل الله لکم عیداً و جعلکم له اهلاً» خدای متعال امروز را برای امت اسلامی عید قرار داد و آنها را شایسته این عید دانست.»

مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (حضار صلوات فرستادند)

عید فطر یکی از اعیاد بزرگ در سنت اسلامی است که درباره اهمیت و جایگاه معنوی آن احادیث و روایات بی‌شماری در کتب و منابع فقهی دین شریف اسلام وارد شده است که به منظور تجلیل و بزرگداشت این عید اسلامی و امکان بهره‌گیری از برکات و فیوضات معنوی این روز شریف و عید سعید افزایش تعطیلی آن همواره طی ادوار مختلف مجلس شورای اسلامی مورد عنایت و پیگیری نمایندگان محترم مجلس و دولت خدمتگزار بوده است.

داشتن تحلیل درست و نگاه جامع نسبت به تعطیلات کشور در رسیدن به تصمیم درست بسیار مؤثر است. بر این اساس من توجه همکاران عزیز را به چند نکته نسبت به موافقت با تعطیلی یک روز بیشتر عید سعید فطر جلب می‌کنم.

همکار عزیزم جناب آقای دکتر توکلی آنچه را که فرمودند بر اساس دید اقتصادی و یک مقدار شائبه اینکه همه توجه و دید خود را به مسائل اقتصادی دارند. همکار محترم یک مقدار باید به جهان بینی الهی، مسائل الهی و مسائل اسلامی توجه کنیم. ما در این کشور سالانه میلیاردها تومان برای فرهنگ کشور، برای اشاعه فرهنگ اسلامی، گسترش اسلامی، بیداری اسلامی داریم هزینه می‌کنیم. همکار عزیزم جناب آقای توکلی! ما می‌گوییم تهران ام‌القرای جهان اسلام است. رهبر ما ولی امر مسلمین جهان است. چطور می‌شود شما نسبت به این امر مهم که همه بلاد اسلامی عید فطر را دو، سه و چند روز تعطیلات دارند اینجا شما بفرمایید؛ نه، ما چون ایرانی هستیم یک روز تعطیل می‌کنیم؟ ما باید همراه امت اسلام باشیم. مسائل اسلامی را به مسائل ملی مان ترجیح بدهیم اگرچه ما به مسائل ملی اعتقاد داریم ولی بحث اولیه، بحث قرآن است، بحث اسلام است، بحث جهان اسلام است. ما معتقدیم تفکر امام امروز جهانی شده است و ما باید حرفی در مقابل جهان اسلام داشته باشیم. به خدا وقتی من در عراق اسیر بودم خجالت می‌کشیدم که بعضی‌ها سه، چهار روز در عید فطر

مناسبت فلان است. یعنی واقعاً اگر شما ادارات را ببینید با احتساب دقیق من می‌خواهم بگویم که در کل سال ما (۱۵۰) روز هم کار نمی‌کنیم.

لذا خواهش من این است که دوستان توجه بفرمایند اگر واقعاً می‌خواهیم احساساتی عمل کنیم بیاییم بگوییم ما می‌خواهیم بیشتر تعطیل کنیم، عیبی ندارد ولی اگر بخواهیم در سال جهاد اقتصادی که مقام معظم رهبری فرمودند، لااقل امسال خوب نیست این کار بشود. ما باید در سال جهاد اقتصادی... حالا آمارهایی که جناب آقای دکتر توکلی مطرح کردند که روزانه بیش از (۱۶۰۰) میلیارد، چقدر هزینه اقتصادی و ضرر دارد بماند، ولی واقعاً همان نکته‌ای که ایشان فرمودند که ما بیاییم برای محرومان و مستضعفان جامعه هم فکر کنیم که ما داریم آنها را بیکار می‌کنیم که باید عیال‌وار زندگی‌شان را اداره کنند. لذا دوستان توجه بکنند کسی مخالف این نیست که با جهان اسلام هماهنگی بشود اما معتقدیم در شرایط فعلی وضعیت اقتصادی ما اقتضاء نمی‌کند. حداقل امسال که سال جهاد اقتصادی لقب گذاشته شده نباید این کار را بکنیم دولت موظف بشود در یک فرصت مناسبی یک لایحه جامعی بیاورد ما هم قول می‌دهیم در آنجا همراهی بکنیم و ان‌شاءالله یک ساماندهی برای کل تعطیلات بشود. در شرایط فعلی بنده مخالفم.

رئیس - متشکریم، موافق بعدی را دعوت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای مطهری موافق بعدی هستند.

رئیس - بفرمایید.

علی مطهری (تهران) - بسم‌الله الرحمن الرحیم

بنده برای موافقت با کلیات این لایحه چند دلیل دارم. خواهش می‌کنم همکاران محترم توجه بفرمایند. دلیل اول من لزوم بزرگداشت بیشتر اعیاد اسلامی در کشور ما و هماهنگی با دنیای اسلام است که بعضی از دوستان اشاره کردند. در سایر کشورهای اسلامی عید فطر، عید قربان و ایام میلاد پیغمبر اکرم به طور جدی و وسیع جشن گرفته می‌شود. در حالیکه در کشور ما بزرگداشت این اعیاد به طور مختصر و کم رنگ برگزار می‌شود و این نقصی در کشور ما است که باید بر طرف بشود. نباید صرفاً نگاه اقتصادی داشته باشیم و البته آن لطمه اقتصادی که جناب آقای دکتر توکلی فرمودند قابل رفع است.

سیاست رژیم گذشته این بود که اعیاد اسلامی هر چه کم‌رنگ‌تر و کم روح‌تر برگزار بشود و اعیاد ملی هر چه پر شورتر و گسترده‌تر. بعد از انقلاب اسلامی هنوز اقدام جدی برای رفع این نقیصه، صورت نگرفته البته من قبول دارم که بزرگداشت یک مناسبت صرفاً با تعطیلی آن روز صورت نمی‌گیرد بلکه برعکس در بسیاری از موارد در صورتی که ادارات، مؤسسات و رسانه‌ها دایر باشد آن مناسبت بهتر بزرگ داشته می‌شود. اما درباره عید سعید فطر مسأله تفاوت می‌کند. بعد از (۳۰) روز ریاضت شرعی بدنی و روحی لازم است مؤمنین وارد یک دوره کوتاه آسایش بشوند «ان مع العسر یسراً» نوجوانی که تازه بالغ شده و (۳۰) روز روزه گرفته آن هم گاهی در روزهای بلند و گرم

فرموده جهاد اقتصادی اگر شما می‌خواهید عزت ام‌القری را زیاد کنید در اقتصاد باید پیروز بشوید. رهبری فرمودند که سال جهاد است، برای این بود که آنها می‌خواهند اقتصاد را نابود کنند. بنده به شما عرض بکنم (۱۶۷۳) میلیارد تومان تولید ملی ضربه می‌خورد شما جواب این را بدهید. وگرنه کسی با عزت اسلام مخالف نیست.

رئیس - خیلی خوب، مخالف بعدی را دعوت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای کواکبیان مخالف بعدی هستند.

رئیس - بفرمایید.

مصطفی کواکبیان - بسم‌الله الرحمن الرحیم

عزیزان توجه بفرمایید! من قبلاً هم تذکر دادم چه شما تعطیل بکنید چه تعطیل نکنید دولت تعطیل می‌کند، لذا کاری که ما می‌خواهیم انجام بدهیم باید یک کار جامع باشد. دولت پارسال هم این بحث را آورد و در مجلس رأی نیاورد. عزیزان توجه بکنید! من واقعاً معتقدم که گزارش شورای عالی انقلاب فرهنگی در مورد بررسی وضعیت تعطیلات در ایران که سال ۱۳۸۹ منتشر شده، در آنجا اعلام می‌کند که ایران دارای بیشترین تعطیلات در جهان است. با احتساب به اینکه ما باید توجه داشته باشیم که تعطیلات پایان هفته مطرح می‌شود. بعضی از دوستان این را نادیده می‌گیرند. دوستانی که آمار را ارائه دادند خواهش می‌کنم این آمار را هم ببینند که تعطیلات رسمی ما که (۲۵) روز اعلام شده در انگلستان تعطیلات رسمی فقط (۱۲) روز است. چرا این آمار را مطرح نمی‌کنند و مثلاً می‌گویند در بوسنی هرزگوین و جاهای دیگر اینقدر تعطیلات دارند. لذا اگر واقعاً عزیزان توجه بکنند، استدلال به بعضی از کشورها اصلاً صحیح نیست. توجه داشته باشیم در سال ۱۴۰۴ قرار است که قدرت اول منطقه بشویم ان‌شاءالله قدرت اول منطقه شدیم آن موقع تعطیلاتمان را هم زیاد می‌کنیم. بحث این است که الان باید تعطیلات را تعطیل کرد. اگر واقعاً می‌خواهیم قدرت اول منطقه بودن را دنبال بکنیم. این که عزیزان عید فطر و جهان اسلام را مثال می‌زنند حرفی نداریم، دولت یک لایحه نظام جامع تعطیلات را به مجلس بیاورد در آنجا مجموعه تعطیلات را محاسبه بکند عید فطر را هم می‌خواهد دو روز اعلام بشود اما بحث ما این است که با وضعیت فعلی دو روز را اعلام کردن به خصوص اینکه ما یک عادت بدی هم در کشور داریم که بین‌التعطیلین ما همیشه تعطیل است. شما حساب بکنید اگر عید فطر دو روز بشود سه‌شنبه و چهارشنبه تعطیل بشود یعنی کل هفته تعطیل است. پنج‌شنبه و جمعه ضمیمه آن می‌شود اول هفته هم که معمولاً مرخصی استعلاجی و سایر مرخصی‌ها هم مزید به علت است یعنی کل هفته تعطیل است.

من الان نمی‌خواهم راندمان کاری ادارات را در وضعیت فعلی بگویم. ما مخلص تمام مناسبت‌های مذهبی هم هستیم اما همین الان شما به یک اداره بروید می‌گویند الان وقت نماز جماعت است، اداره این طوری است. حق هم است که وقت نماز جماعت به موقع نماز برگزار بشود. الان چیست؟ زیارت عاشورا است. الان چیست؟ هفته

علیرضا محجوب - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای رئیس! اول من تذکر ماده (۱۰۲) آیین نامه را دارم. دقت بفرمایید! تذکر من این است که ما بیش از یک ماه است که استفساریه اصلاحیه تبصره (۲) ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی را در دستور داریم، درخواست اولویت با (۵۰) امضاء دادیم درخواست اجرای صدر این ماده را با (۱۵) امضاء دادیم. با این وجود طرح تعطیلی که فعلاً ما مثل مجلس کشور هر شب تصمیم می‌گیریم، تعطیل کنیم اولویت پیدا کرده برای این کار مهمی که مطابق آیین نامه اولویت با موضوعی بود که ما مطرح کردیم.

رئیس - البته آن را هم در دستور گذاشتیم، منتها در ماده (۱۰۲) که شما خواندید این به تشخیص هیأت رئیسه است و منطبق آن هم روشن است. هر دو از نظر ما مهم هستند در دستور هم گذاشتیم چون این موضوع ضیق وقت دارد روشن است اگر شما بخواهید برای عید فطر تصمیم بگیرید حالا مثبت یا منفی باید تصمیم بگیرید والا وقتش فوت می‌شود.

محجوب - اما مخالفت من؛ ببینید! مرسوم این است که بنده بعنوان احدی از جامعه کارگری با هر تعطیلی موافق باشم و از هر استراحتی و کوششی در این زمینه حمایت کنم. اما نکاتی وجود دارد که توجه همکاران محترم را به این نکات جلب می‌کنم. اینکه فرموده شد... و الان هم مرکز تحقیقات و اطلاع رسانی مجلس یک چیزی هم اینجا نوشتند و تعطیلی ما را (۷۷) روز ذکر کردند، این اطلاع غیرواقعی است. آقای رئیس، اعضای محترم هیأت رئیسه و نمایندگان محترم! این اطلاع غیرواقعی است. اولاً در کشور ما یک طور نظام تعطیلی اعمال نمی‌شود واحدهای زیادی وجود دارند که دو روز تعطیل هستند خود بخشهای عمده دولت دو روز تعطیل هستند. بنابراین اگر تعطیلات موجود را به هفته‌ای دو روز تعطیلی اضافه کنیم ما در ردیف آخر بعد از بوسنی و هرزگوین قرار می‌گیریم یعنی تعطیل ترین کشور جهان خواهیم بود، آمار و اطلاعات این را می‌گوید. بنابراین اگر بر اساس اطلاع جمع و تفریق کنیم این طور می‌شود اما اگر خواهیم یک روز در هفته را که تعطیلی رسمی است محاسبه کنیم من آن موقع یک سؤال از دولت محترم و دوستان محترم دارم یک شاخصی به نام تقویم کاری وجود دارد، آیا تقویم کاری ایران با همین یک‌روز تعطیلی می‌خواند یا با کشورهایی که دو روز تعطیل هستند یا حتی از آنها کوچکتر است؟ آمار نشان می‌دهد که تعطیلی تقویم کاری آنهایی که دو روز در هفته تعطیل هستند از تقویم کاری ما حدود (۲۰) روز بزرگتر است یعنی ما (۲۲۵) روز، امسال (۲۲۳) روز تقویم کاری نوشته‌ایم در حالی که آنها بین (۳۳۵) تا (۳۴۵) و بعضی وقتها هم تا (۳۴۸) روز در سال تقویم کاری‌شان است.

بنابراین تقویم کاری اساس سنجش تعطیلی است، شما که چند روز تعطیل کرده‌اید آن را نبینید، ببینید چند روز کار کرده‌اید؟ آحاد شما (۲۲۳) روز امسال کار می‌کنند. حالا اینجا در مجلس یک عدد ممکن است باشد، در یک دستگاهی یک عدد دیگری باشد، اما از

تیر و مرداد باید بعد از این (۳۰) روز چند روز استراحت و شادی و تفریح داشته باشد و در واقع بخشی از پاداش مادی خودش را دریافت بکند. کودکان ما باید خاطره خوشی از اعیاد اسلامی داشته باشند. در بسیاری از کشورهای اسلامی در این ایام برای کودکان لباس نو می‌خرند و بزرگ‌ترها به یکدیگر هدیه می‌دهند. صله ارحام می‌کنند. چرا ما اینگونه نباشیم؟ به علاوه سیره پیغمبر اکرم و ائمه اطهار همین روش را تأیید می‌کند.

جدی نگرفتن اعیاد اسلامی در بین ما باعث شده که اکثر شادی‌ها اختصاص به مناسبت‌های ملی پیدا بکند و مناسبت‌های مذهبی بسیار کمتر توأم با شادی باشد. در نتیجه در نظر برخی از مردم ما مناسبت‌های ملی مظهر شادی و جشن و سرور شناخته می‌شود و مناسبت‌های مذهبی صرفاً مظهر عزا تلقی می‌شود در حالیکه همان مقدار که به عزاداری‌های مذهبی (که همه لازم و دارای پیام‌های بزرگ اجتماعی هستند) اهمیت داده می‌شود باید به جشن‌ها و شادی‌های مذهبی نیز اهمیت داده بشود تا از اسلام چهره‌ای عبوس ترسیم نشود، بلکه چهره‌ای جامع و معتدل و زیبا آنچنان که هست به دنیا عرضه بکنیم این امر در نگاه نسل جوان به اسلام هم تأثیرگذار است آنها هم می‌توانند بخشی از نیاز خود به شادی و طراوت را در یک محمل شرعی برطرف نمایند.

ممکن است برخی بگویند که تعداد تعطیلی‌های مناسبتی ما نسبت به برخی از کشورها زیاد است. اگرچه با توجه به دو روز تعطیلی آخر هفته آنها در مجموع تعداد تعطیلات رسمی ما زیاد نیست. علت زیاد بودن تعطیلات مناسبتی ما این است که ما یک کشور ایدئولوژیک و مکتبی هستیم و البته قابل کاهش هم هست. در عین حال برای اینکه تعداد روزهای تعطیل افزایش پیدا نکند بنده پیشنهاد حذف یکی از این روزها را دادم که در صورت تصویب کلیات و ماده واحده مطرح خواهد شد. البته ساماندهی تعطیلات رسمی کشور کار لازمی است که مورد تأکید رهبر انقلاب در چند سال قبل نیز بوده است. کاری که مجلس یکی دو بار برای آن خیز برداشت ولی موفق نشد و ان شاء الله آن طرح را در همین مجلس مطرح خواهیم کرد. اما «ما لایدرک کله لایترک کله» چیزی که همه آن قابل وصول نیست از کل آن صرف نظر نکنیم.

آب دریا را اگر نتوان کشید

هم به قدر تشنگی باید چشید
فعلاً همین یک تعطیلی را سامان بدهیم ان شاء الله بقیه را هم سامان خواهیم داد. به هر حال این تصمیم دولت تصمیم خوبی است و در جهت خلاف مکتب ایران آقای مشایی است. با آن همراهی کنیم تا دولت هم با مصوبه مجلس و در مر قانون این کارها را انجام بدهد، نظر کمیسیون فرهنگی هم همین بوده بنابراین تقاضا می‌کنم به کلیات این لایحه رأی مثبت بدهید.

رئیس - متشکریم، مخالف بعدی را دعوت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - مخالف آخر آقای محجوب هستند، بفرمایید.

دهیم. من خواهشم این است که عزیزان به نکاتی که می‌فرمایند توجه داشته باشند.

جهان اسلام را مثال می‌زنند چرا ما داریم بحثی را مطرح می‌کنیم که جهان اسلام الان به ما توجه دارد. به نظر من این استدلال اصلاً استدلال درستی نیست. چه کسانی مخالف هستند؟ کسی مخالف نیست که ما بهره‌وری را بالا ببریم، کسی مخالف این نیست که مالیات بالا برود و کسی مخالف این نیست که ما نظارت کنیم به اینکه واقعاً بین‌التعطیلین درست اعمال شود و نیابند همان بحثهایی را که قبلاً بوده خودسرانه عمل کنند و بین‌التعطیلین را تعطیل اعلام کنند. این باید هماهنگ شده باشد. ما در اجرا اگر مشکل داریم نباید اینجا بیاییم مخالفت کنیم. شما همیشه آمار و ارقام را قبول داشته‌اید چرا وقتی که به اینجا رسید آمار و ارقام را قبول ندارید؟ اینکه نمی‌شود، اینکه بفرمایید که ما واقعاً بین‌التعطیلین را نمی‌توانیم اداره کنیم باید تعمیم به این بدهیم؟

من نظرم این است که عزیزان بیشتر توجه داشته باشند، بعد از (۳۰) روز روزه‌داری، بعد از اینکه عزیزان ما در حالات و سختیهای خیلی زیادی، بچه‌های کوچک ما، صدها بچه کوچک، بچه کوچک خود من هنوز بالغ نشده به احترام این ماه مبارک رمضان آمده روزه گرفته، نگاه می‌کند به اینکه ما چقدر واقعاً توجه می‌کنیم به اینکه به ماه مبارک رمضان اهمیت می‌دهیم. دنیا الان دارد به ما نگاه می‌کند، ما الگوی دنیای اسلام هستیم، این نباید در شعار باشد، این باید در واقعیت باشد. اگر می‌خواهیم این در واقعیت باشد امروز شما باید اثبات کنید.

شما عزیزان می‌خواهید انگیزه بدهید، روحیه بدهید به همان نوجوانها، جوانها، پیرمردها. خود عزیزان ما آنهایی که نماز عید فطر در همین مصلا تشریف می‌برند چند ساعت پیاده‌روی می‌کنند، چند ساعت وقتشان را می‌گذارند؟ روز عید فطر عملاً باز به نوعی روز نماز و دعا و روزی است که باز خستگی برایشان هست. فردای این روز، روز استراحت می‌شود، ما با این کار خودمان واقعاً بیاییم روحیه بدهیم. این تداخل تعطیلات را هم که شما دیدید، در بسیاری از مواقع با تداخل تعطیلات خیلی از این تعطیلات ما ادغام می‌شود و آمار هم این را نشان می‌دهد.

خواهش من از همه عزیزانی که مخالف صحبت کردند دکه موافق را بزنند، امروز دنیا دارد به ما نگاه می‌کند، امروز ملت ما دارد به ما نگاه می‌کند، این چه استدلالی است که بگوییم حالا بر اساس اینکه مردم علاقه‌مند هستند ما احساسی عمل نکنیم؟ تمام تلاش ما علاقه مردم است. امروز دهها نفر با من صحبت داشتند، تماس داشتند که آقا این را به جد بگویید مردم علاقه‌مندند که این تعطیلی افزایش پیدا کند. بله، همه ما مخالف این هستیم که بهره‌وری نباید کاهش پیدا کند، تعطیلات نباید افزایش پیدا کند. بعضاً استدلالهایی آورده می‌شود که تعطیلات ما زیاد است. تعطیلات مذهبی ما آن علاقه مردم ما به این نظام مقدس اسلامی و ائمه اطهار ما است.

آنهایی که در کارخانجات و در واحدها تقویم می‌نویسند مطالبه کنید، من از مرکز پژوهشها خواهش می‌کنم از دستگاههای مختلف اجرایی تقویم مطالبه کند، از وزارتخانه‌ها، از کارخانجات، از واحدهای مختلف، مقایسه کند و به اطلاع نمایندگان برساند که تقویم کاری ما در واحدهای مختلف و در دستگاههای مختلف چقدر است، غیر از این کاهشهایی که به ساعت کار به دلایل منطقی و غیر منطقی داده‌ایم؟

بنابراین ما اگر می‌گوییم بایستی جهد و جهاد کنیم، کوشش کنیم، مقام معظم رهبری این را در ابتدای سال می‌گویند اینها منافات دارد با این معنا که تقویممان دائم کوچکتر شود، بحث این یک روز تعطیل نیست. شما دقت کنید اگر این یک روز تعطیل شما در سه‌شنبه و چهارشنبه بیفتد که اضافه می‌کنید عملاً یک هفته را تعطیل می‌کنید یعنی از تقویم کاری عملاً به نظر ما... یعنی اگر کسی تقویم بخواهد تنظیم کند ناچار است این یک هفته را تعطیل کند، چون رفت و آمد هزینه‌اش بیش از باز بودن واحد است. بنابراین باز هم تقویم کاری و فضای کاریتان کوچکتر می‌شود.

من با هیچ تعطیلی اصولاً مخالف نیستم اما اساساً باید نگاه کنیم ما حدود (۱) میلیون یا بیش از (۱) میلیون کارگر روزمزد داریم یعنی (۱) میلیون خانوار تقریباً منتظر درآمد اینها هستند. شما یک موقع است که در سنت جمعه تعطیل است. خوب، او جمعه نمی‌آید بایستد، درآمد هم ندیده ولی شما امروز تصمیم می‌گیرید او می‌خواهد بیاید میدان کار کند، کار نیست بعد فطریه باید به او بدهیم اداره کند، فطریه ما کوچکتر از این کاهشی است که در درآمد اینها ایجاد می‌شود. عرض من تمام است امیدوارم به آنچه که عرض کردم دقت بفرمایید. والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

رئیس - متشکر، موافق آخر را دعوت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - جناب آقای تأمینی بفرمایید.

حسن تأمینی لیجایی - بسم الله الرحمن الرحیم

ابتدا جا دارد تشکر کنم از مردم خوب و عزیز ایران اسلامی از حضور پرشورشان در راهپیمایی روز قدس. من واقعاً عزیزانی که مخالف صحبت کردند متأثر شدم و متأسفم بحثهایی را که مطرح کردند البته چون جای تشکر داد چون کنایتاً خودشان هم موافقتشان را اعلام کردند. اینکه واقعاً ضعف عملکرد دولت است یا هر کس، دیگر نمی‌توانیم تعمیم دهیم. اینکه بگوییم «گنه کرد در بلخ آهنگری به شوشتر زندن گردن مسگری» اگر بهره‌وری ما پایین است، اگر مشکلات خاص بحث کشور را داریم نباید اینجا تعمیم دهیم، این چه استدلالی است که بعضی از عزیزان دارند؟

با توجه به اینکه شما خودتان کشور عربستان رفتید، دیدید آنجا (۵) بار نماز جماعت برگزار می‌شود و حضورشان را هم می‌بینید و اذان اول که زده می‌شود، مغازه‌ها را تعطیل می‌کنند. آنجا باید بگویند که بهره‌وری پایین می‌آید، نماز جماعت را تعطیل کنند؟ این که نمی‌شود یا تحلیل و بحثی که راجع به زیارت عاشورا و دعا داشتند. اینها هیچ ارتباطی به این ندارد که ما روی بحث تعطیلات بخواهیم نظر مخالف

بنده انتقاد کردند که شما در دوره نمایندگی شکل دیگری می‌گفتید الان به شکل دیگری نظر می‌دهید.

اولاً من به عنوان نماینده دولت از جایگاه حقوقی از نظرات دولت باید اینجا دفاع کنم. ثانیاً این گزارش شورای عالی انقلاب فرهنگی که خلاصه این را دادیم و تفصیل آن هم در سایت شورا آمده است، خیلی عالی و جامع این بحثها را دارد. تعطیلات رسمی کشور، تعطیلات کل کشور. شما در این آمار می‌بینید که ما مجموعه تعطیلات کشور را در نظر بگیریم (۲۵) روز تعطیلات رسمی، (۱۵) روز از آن با تقویم قمری است که معمولاً (۵) روز کم می‌شود به حساب تقارن با روزهای تعطیلی دیگر یعنی میانگین (۲۰) روز تعطیل رسمی داریم. (۵۲) روز هم جمعه‌ها را حساب کنیم این (۷۷) روز منهای (۵)، (۷۲) روز که کمترین تعطیلات از نظر مجموعه تعطیلات در کل دنیا می‌شود که بعد از یمن که (۶۷) روز است ایران قرار دارد. بنابراین این نکته را هم در نظر بگیرید.

بعضی از دوستان گفتند که پارسال دولت لایحه آورد، رأی نیلورد، نه پارسال دولت لایحه نیلورده بود بلکه خود نمایندگان طرحی را ارائه کرده بودند که به جایی نرسید، اما امسال با پیشنهاد خود عزیزان در مجلس دولت لایحه را آورده و بعضی از دوستان اشاره‌ای به این آمار داشتند که این آمار که ارائه شده درست نیست. نه، اینطوری با آمارهای رسمی کشور برخورد نکنید. مقام معظم رهبری فرمودند آنچه که به صورت رسمی از مراکز رسمی آمار می‌شود اینها را تکذیب نکنید.

ما امیدواریم که از باب تعظیم شعائر الهی «و من يعظم شعائر الله فانها من تقوى القلوب» و با عنایت به اینکه در نقاط مرزی کارکنان هم معمولاً برای این روزها مرخصی می‌گیرند. در آستانه عید فطر امسال یک هدیه‌ای با اقدام مشترک مجلس و دولت به مردم عزیزمان داده باشیم که با این تصمیم خوب مجلس ذائقه ملت را ان‌شاءالله شیرین کنیم. والسلام علیکم ورحمه‌الله و برکاته

رئیس - متشکر، کمیسیون کوتاه بفرمایید.

سیدجواد زمانی (سخنگوی کمیسیون اجتماعی) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم

مخالفین محترم نکاتی را که گفتند، من نیاز می‌بینم توضیحاتی در مورد بعضی از این نکات داده شود.

سرور بزرگوارمان جناب آقای توکلی راجع به این مطلب فرمودند که تغییر ماه شمسی و قمری تعطیلات را افزایش می‌دهد در صورتی که اگر به تقویم نگاه کنیم غیر از این است، این تغییرات قمری به شمسی چون بعضی از تعطیلات با جمعه برخورد می‌کند لذا تعطیلات رسمی را پایینتر می‌آورد.

در رابطه با کیفیت و بهره‌وری گفته شد، هیچ کس و هیچ نماینده‌ای فکر نمی‌کنم مخالف کیفیت و بهره‌وری باشد، اما بعد از یک ماه که بدن از لحاظ فیزیکی تحلیل می‌رود و عید فطر هم که نمایندگان محترم می‌دانید با نماز عید و نوعی‌هایی که بیشتر

خواهش من از همه عزیزان این است که به مردم روحیه بدهیم و ان‌شاءالله ما از اینجا بیرون می‌رویم خودشان متوجه می‌شوند که مردم به ما تبریک می‌گویند با این رأی موافقی که می‌دهیم.

رئیس - متشکریم، دولت بفرمایید.

سیدمحمد رضا میر تاج‌الدینی (معاون امور مجلس رئیس‌جمهور) -

بسم‌الله الرحمن الرحیم و به نستین

عرض سلام و قبولی طاعات برای همه نمایندگان محترم را دارم. موافقین و مخالفین در این بحثی که یکی از بحث‌های جاری در کشور است و مردم عزیزمان هم گوش می‌دهند مطالب قابل توجهی را گفتند. من هم در این وقت محدود چند نکته را عرض می‌کنم.

دوستان موافقین با افزایش تعطیلی عید فطر و آثار مختلف آن اشاره کردند. آثار فرهنگی، معنوی، ایجاد روحیه نشاط و شادابی در جامعه، ایجاد همبستگی ملی و فراملی، نمایندگان عزیز بارها گفته‌اند که بعضی از استانهای کشورمان کلاً برای عید فطر برای چند روز آمادگی جشن و برنامه‌های مختلف را دارند. وقتی در سطح ملی این روز تعطیلاتش یک روز افزوده شود، قهراً این همبستگی ملی را افزایش می‌دهد و همینطور در مقایسه با کشورهای دیگری که ایام عید فطر را روزهای متعدد تعطیل می‌کنند این تأثیر را دارد.

نکته دوم که از بحثهای جدی مخالفین بود تأثیرگذاری تعطیلات نسبت به مسائل اقتصادی است. ما این را از دو زاویه باید نگاه کنیم، یک بحث بهره‌وری است، یک بحث نظام کاری کشور. نظام کاری کشور در واقع دو نوع است: نظام کاری رسمی و نظام کاری غیررسمی. نظام کاری غیررسمی کمتر از تعطیلات رسمی کشور تبعیت می‌کند، علاوه بر آن فرصت ویژه‌ای هم ایجاد می‌شود برای آن بخش از کارهای کشور که در ایام عادی آن بخشها فعال نیستند مثل گردشگری، هتلها، مسافرخانه‌ها، حمل و نقل. نباید نقش این بخش را در افزایش تولید ناخالص کشور نادیده گرفت. اگر در قسمت دیگری هزینه‌هایی برای کشور دارد در بخش دیگر این قابل جبران است و ما باید هر دو را در نظر بگیریم یعنی نگاه جامع در مسأله داشته باشیم.

اما از نظر بهره‌وری: شاخص بهره‌وری و عوامل مؤثر در بهره‌وری چند چیز است اگر ابزار، سرمایه و برنامه را مؤثر بدانیم نقش مدیریت و نیروی انسانی یکی از عوامل اصلی در افزایش بهره‌وری است. تعطیل در لابلای برنامه‌های مختلفی که در جامعه داریم یک روز، دو روز تعطیل می‌شود این ایجاد روحیه و نشاط بیشتر در نیروی کار و نیروی انسانی است. بنابراین موجب افزایش بهره‌وری در اقتصاد هم خواهد بود چرا که به صورت مستقیم نیروی انسانی و نیروی کار را برای فعالیت بیشتر آماده‌تر می‌کند.

نکته سوم، مقایسه با کشورهای مختلف بود. این گزارشی که خدمت نمایندگان توزیع شده است، این یک گزارش تحقیقی و پژوهشی شورای عالی انقلاب فرهنگی است و اطلاعات جدیدی هم در اینجا آمده است که خیلی نگاه ما را نسبت به تعطیلات کشور معین و مشخص می‌کند. در بعضی از صحبتها من دیدم که به نظرات شخصی

نمایندگان هم با اموات آشنایی دارند در روزهای تعطیل، می بینید که وقت عید فطر بیشتر صرف کارهای دیگر خواهد شد.

مسئله دیگر، فرمودند تعطیلات پنجشنبه، خیلی ها ممکن است که با تعطیلات دو روز موافق باشند اما با تعطیلات پنجشنبه مخالف باشند آن بحث جدا از این است. ممکن است خود من هم که اینجا توضیح می دهم با تعطیلات پنجشنبه مخالف باشم که نمی شود به این ارتباط داد.

مسئله بعدی که جناب آقای توکلی خودشان هم استاد اقتصاد هستند و دقیقاً می دانند در روزهای تعطیلی نظام کاری غیررسمی فعال می شود، بازارها در روزهای تعطیلی فعال می شوند، هتلها در روزهای تعطیلی فعال می شوند، گردشگری در روزهای غیررسمی فعال می شوند و لذا نظام کاری غیررسمی در روزهای تعطیلات فعالیتشان بیشتر است.

مورد دیگری که راجع به کارگرهای روزمزد گفتند ما مخالف این نیستیم که به کارگر روزمزد به طریقی کمک شود. اما فکر نمی کنم این یک روز تعطیلات عید با این همه حرف و حدیث و سخن و مسائل که هست، حالا این یک روز خیلی ثلمه وارد کند. من امیدوارم این قائله امروز ختم شود.

رئیس - خیلی ممنون، حضار ۲۱۴ نفر، کلیات این لایحه را به رأی می گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را راجع به کلیات این لایحه اعلام بفرمایند. دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایند. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، **تصویب شد.**

دوستان مصرند پیشنهاداتشان را مطرح کنند؟ چون الان ما سخنرانها را هم داریم اگر اجازه بدهید صرف نظر کنیم، جزئیات را رأی گیری کنیم. آقای دلخوش اجازه بدهید خیلی ثلمه ای به عالم وارد نمی شود، اگر پیشنهادات را صرف نظر کنید ما به کارهای دیگر می رسیم. ماده واحده را اگر پیشنهاد ندارد به رأی بگذاریم.

دبیر (محبی نیا) - آقای مطهری اجازه می فرمایند.

رئیس - پیشنهاد دارید؟

دبیر (محبی نیا) - اجماع براین است که پیشنهادات مطرح نشود.

رئیس - اگر آقایان می پذیرفتند که صرف نظر می کردند.

دبیر (محبی نیا) - بازگشت به دولت را که آقایان دلخوش و هدایت خواه مطرح نمی کنند. خواهش ریاست محترم را پذیرفتند آقای میر تاج الدینی. پیشنهاد دیگری مطرح نیست؟ آقای مطهری بفرمایند. از آقای دلخوش عزیز و آقای هدایت خواه عزیز ما سپاسگزاریم.

علی مطهری (تهران) - بسم الله الرحمن الرحیم

من دوتا پیشنهاد دارم ان شاء الله اجازه دهید من هر دو را مطرح کنم. یکی از آنها این است که به عنوان یک تبصره به ماده واحده الحاق کنیم که به دولت اجازه داده می شود ساعات کار ادارات دولتی در ماه مبارک رمضان را متناسب با شرایط مناطق مختلف کشور کاهش دهد و تبعاً عنوان طرح هم عوض خواهد شد به لایحه افزایش تعطیلی عید سعید فطر و کاهش ساعات کار ادارات دولتی در ماه

مبارک رمضان.

رئیس - آقای مطهری! این بحث ساعت کار چون مخالف یک قانون دیگری است یک مقدار بحث می برد.

مطهری - نه آقای دکتر! هر سال دولت این کار را انجام می دهد.

رئیس - آن کار مخالف قانون است.

مطهری - ما بیاییم این مجوز قانونی را به دولت بدهیم چون کار درستی هم هست، بالاخره در این زمانی که مثلاً ماه رمضان به تیر و مرداد می افتد (روزهای گرم و بلند تابستان)، این کار درستی است که دولت حق داشته باشد در برخی مناطق ساعت کار را کاهش بدهد. البته در زمستان شاید نیاز به این کار نباشد الزام نیست که حتماً این کار را باید بکنند ولی ما دست دولت را باز بگذاریم که کار غیر قانونی انجام ندهد. هر سال دولت این کار را انجام می دهد و ما هم خیلی اعتراض می کنیم که شما کار غیر قانونی می کنید؟ ما بیاییم مجوز این کار را به دولت بدهیم، به نظر من جای این کار هم الان همینجاست که ما این مشکل را حل کنیم، مرتبط با عید فطر و ماه رمضان است.

رئیس - متشکر. آقای مفتاح در همین رابطه تذکر دارند، بفرمایند.

محمد مهدی مفتاح - بسم الله الرحمن الرحیم

جناب دکتر لاریجانی دقت بفرمایند! ما در زمان بررسی فوریت فقط آنچه که فوریت برای آن رأی گرفته شده است می توانیم وارد شویم، چیزی را اضافه کردن چون در خارج از نوبت دارد مطرح می شود من با اصل موضوع موافق یا مخالف نمی خواهم صحبت کنم شاید مطرح کردن موضوع هم مناسب باشد اما چون برای فوریتش رأی گرفته نشده نمی توان خارج از نوبت مطرح شود.

رئیس - خود عنوان لایحه هم می خواهد تغییر کند، درست است اشکال وارد است قابل طرح نیست. پیشنهاد دیگری اگر هست بفرمایند.

دبیر (محبی نیا) - آقای فولادگر بفرمایند.

حمیدرضا فولادگر - بسم الله الرحمن الرحیم

ابتدا عرض کنم بسیاری از دوستانی که در هنگام رأی گیری روی کلیات رأی مشورت می کردیم و می خواستند رأی بدهند، با این اتکا و استناد رأی می دادند که در مرحله پیشنهادات که وارد پیشنهادات شدیم، در ازای این یک روز اضافه بر تعطیلات، یک روز از تقویم رسمی کشور تعطیلاتش را کم کنیم که هم خواسته لایحه دولت و کمیسیون و موافقین برآورده شود و هم در هر صورت به نظرات بقیه نمایندگان مجلس که نظرات اصلاحی داشتند یا اصلاً مخالف بودند به نظرات آنها هم توجه شود.

برادران و خواهران گرامی دقت کنید! من نمی خواهم مباحثی را که در کلیات مطرح شد تکرار کنم اما همچنان معتقدیم، خدمت جناب حاج آقای میر تاج الدینی هم عرض کنم ما آمار رسمی را زیر سؤال نمی بریم اما دو نوع آمار ما داریم می دهیم، یکی می گوئیم تعطیلات رسمی کشور ما (۲۵) روز تعطیل داریم، در دنیا دوم هستیم، یک وقت می آییم تعطیلات آخر هفته را حساب می کنیم اکثر

شورای انقلاب و اصلاحات بعدی آن را ظرف یک ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به تشخیص هیأت وزیران حذف نماید».

ببینید برادران! اینجا دوستان آمدند از نظر اقتصادی اظهار نظر فرمودند که اگر یک بخشهایی تعطیل می‌شود، بخشهای دیگر رونق پیدا می‌کند. سهم حمل و نقل مسافر و هتلداری در اقتصاد ملی مگر چند درصد است که شما این حرف را می‌زنید؟ بعد از آن بخش تولید کالایی مهمتر است یا بخش تولید خدمات؟ ژاپن بعد از (۴۰)، (۴۵) سال که از جنگ گذشته، بخش خدمات را اضافه کرد. اینطوری نیست که شما ببینید یک روز تعطیلی مهم نیست، یک روز تعطیلی مهم است. چون یک روز تعطیلی خیلی مهم است، چون (۱) میلیون کارگر روزمزد در این روز بی‌مزد می‌شوند، چون سود کارخانجات تولیدکنندگان اصلی کالا پایین می‌آید، چون تولید GDP کاهش پیدا می‌کند، چون درآمد مالیاتی دولت (۱۳۶) میلیارد تومان کاهش می‌کند، شما ببینید از این تعطیلاتی که بعضی از آنها واقعاً منطق خودش را از دست داده است.

جناب آقای رئیس می‌فرمایند (۱۲) فروردین روز ملی ایران است، شما بالاغیرتاً در (۱۲) فروردین این راهپیمایی که اعلام می‌کنید، مردمی که آنهمه در (۲۲) بهمن می‌آیند کجا هستند که هیچ کدام نمی‌آیند؟ وقتی تعطیلی بی‌خاصیت می‌شود احساس ملی هم ایجاد نمی‌کند، چه اشکالی دارد تعطیل بشود؟ در عین حال تقاضای من این است که اختیارش با دولت باشد، دولت محترم ظرف یک ماه بررسی کند به ازاء یک روزی که تعطیل شده است یک روز از تعطیلات را هر کدام که صلاح می‌داند برآیند مثبتش برای ملت ایران و اقتصاد ملی ایران بیشتر است آن روز را از تعطیلات حذف کند. چون ما قانون داریم در سال ۱۳۵۹ شورای انقلاب تصویب کرد و (۱۱) روز تعطیل رسمی اعلام شد بعداً اصلاحات بعدی خورد (۲۵) روز شد. از این روز اول انقلاب که همه شور انقلابی داشتند (۱۱) روز را تعطیل رسمی اعلام کردند، بعد (۲۵) روز شد، دولت این را برگرداند یک روز کم کند به اندازه یک روز نزدیک به اول انقلاب شود.

خواهش می‌کنم شما به این تبصره رأی بدهید نتیجه این تبصره این می‌شود که عید فطر همانطور که دوستان مدافع می‌فرمودند دو روز شده، ان‌شاءالله خیر باشد ولی برای اینکه آن ضررهایی که گفتیم به اقتصاد ملی وارد می‌شود از بین برود یک روز را خود دولت تعیین کند که کدام روز از این روزها خواهد بود و این را از تعطیلات حذف کند که کل تعطیلات بالا نرفته باشد. ان‌شاءالله رأی مثبت بدهید.

رئیس - متشکریم. مخالف صحبت نمی‌کنند، آقای نقوی راجع به همین موضوع تذکر دارند، بفرمایید.

سید حسین نقوی حسینی - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای رئیس عنوان لایحه چهار، پنج کلمه است، افزایش تعطیلی عید سعید فطر. این پیشنهاد هیچ ارتباطی با این عنوان ندارد، اولاً پیشنهاد کاهش است، ثانیاً تعطیلات غیر از عید فطر است...

رئیس - نه کاهش نیست، اشکالی ایجاد نمی‌کند ولی بنظر من

کشورهای دنیا دو روز تعطیلات آخر هفته دارند ما در تهران دو روز داریم و بعضی از دستگاههای اجرایی و جاهای دیگر یک روز، با احتساب تعطیلات آخر هفته می‌آییم نتیجه‌گیری می‌کنیم که از آخر دوم هستیم یعنی کم تعطیلات هستیم. این مقایسه، مقایسه صحیحی نیست. در تعطیلات رسمی ما در دنیا دوم هستیم اما با احتساب تعطیلات آخر هفته نه. ما همچنان تعطیلاتمان در کشور زیاد است، مقام معظم رهبری سه سال پیش، چهار سال پیش بعد از نوروز در نماز جمعه تهران فرمودند تعطیلات کشور را ساماندهی کنید.

رئیس - آقای فولادگر به شما ایراد می‌گیرند.

فولادگر - آقای دکتر! پیشنهاد من این است که در ازای این تعطیلی یک روز، (۱۲) فروردین را حذف کنند.

رئیس - (۱۲) فروردین روز ملی ایران است به نظر من این ایراد وارد می‌شود، شما بعد از عید فطر یک روز اضافه کردید روز ملی را حذف کردید.

فولادگر - آقای دکتر هر روزی را که بخواهیم کم کنیم بهرحال یک بحثی دارد. این دو روز می‌شود، با (۱۳) فروردین همیشه...

رئیس - من فکر می‌کنم بگذارید یک طرح جامعی برای تعطیلات بنویسند. کمیسیون فرهنگی بدهد، خلاصه در این فوری، فوتی‌ها یک چیز اینجوری درست کنید تبدیل به ضدش می‌شود شما می‌خواهید برای عید فطر یک روز اضافه کنید یک جای دیگر را خراب می‌کنید.

فولادگر - تعطیلات نوروز بود، آقا فرمودند ساماندهی کنید. این وسط هفته می‌افتد.

رئیس - من خواهش می‌کنم شما از این صرف‌نظر کنید، قبول کردند. آقای توکلی بفرمایید.

احمد توکلی - آقای رئیس! پیشنهاد من الحاق یک تبصره است اگر می‌خواهید برای ماده واحده رأی بگیرید بعد مطرح کنم یا الان مطرح کنم؟

رئیس - بگذارید اصلش را رأی بگیریم بعد تبصره اضافه کنید. پیشنهاد دیگری نیست، ماده واحده را قرائت بفرمایید.

دبیر (محبی نیا) - لایحه افزایش تعطیلی عید سعید فطر

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون تعطیلات عید سعید فطر به دو روز افزایش می‌یابد.

رئیس - حضار ۲۰۲ نفر، نمایندگان نظرشان را راجع به ماده واحده اعلام بفرمایند، دوستان در رأی‌گیری شرکت بفرمایید، اصل ماده واحده را به رأی گذاشته‌ایم. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** حالا پیشنهاد تبصره آقای توکلی را بفرمایید.

دبیر (محبی نیا) - جناب آقای توکلی پیشنهاد الحاق یک تبصره را به ماده واحده دارند، بفرمایید.

احمد توکلی - بسم الله الرحمن الرحيم

من اول تبصره را می‌خوانم بعد توضیح می‌دهم: «دولت مکلف است در ازای اجرای حکم این قانون یک روز از تعطیلات رسمی کشور موضوع لایحه قانونی تعیین تعطیلات رسمی کشور مصوب ۱۳۵۹

اگر آقایان صرف نظر می کردند بهتر بود.

نقوی حسینی - آقای رئیس! این کاهش تعطیلات غیر از عید فطر است.

رئیس - شما الان دارید با این پیشنهاد مخالفت می کنید؟

نقوی حسینی - خیر، من تذکر ماده (۱۳۴) را می دهم.

رئیس - نه، لایحه این است که یک روز به تعطیلات عید فطر اضافه شود، ایشان می خواهند یک تبصره اضافه کنند که دولت موظف شود از جای دیگری کم کند.

نقوی حسینی - نمی شود که، عنوان لایحه افزایش تعطیلات عید فطر است

رئیس - عنوان را نمی خواهند تغییر بدهند. من خواهشم از این دوستان این است که از این پیشنهاد صرف نظر کنند تا این موضوع حل شود.

(در این هنگام آقای محمدرضا باهنر ریاست جلسه را بر عهده گرفتند)

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! آقای خباز هم تذکر دارند.

نایب رئیس - اجازه بدهید به تذکرات هم می رسم مخالف ندارد. دولت نظرشان را بفرمایند.

سیدمحمدرضا میر تاج الدینی (معاون امور مجلس رئیس جمهور) -

بسم الله الرحمن الرحيم

دولت با این پیشنهاد مخالف است. مجموع تعطیلات رسمی ما (۲۵) روز است. از این (۲۵) روز، (۱۵) روز مربوط به تقویم قمری ماست که تعطیلات اسلامی - مذهبی است، (۵) روز از تعطیلات مربوط به انقلابمان است، مثل (۲۲) بهمن، (۱۵) خرداد، (۱۴) خرداد، (۱۲) فروردین و (۵) روز هم مربوط به تعطیلات ملی ماست که (۴) روز عید نوروز، (۱) روز هم (۱۳) فروردین است. ما در گذشته هم خیلی روی این فکر کرده ایم، زمانی که در مجلس هم بودم، در خود مجلس هشتم، کمیسیون اجتماعی و کمیسیون فرهنگی، بارها این پیشنهادات را آوردیم به یک نتیجه روشنی نرسیدیم، چون به هر کدام از اینها دست بزنیم بالاخره یک مباحثی در حاشیه آن مطرح می شود. بنابراین یک تکلیفی را این پیشنهاد ارائه می کند که امکان عملی آن آسان نیست و این به یک نتیجه روشنی نخواهد رسید.

وانگهی این نکته را عزیزان (جناب آقای دکتر توکلی) عنایت داشته باشند (۱۵) روز تقویم قمری را یعنی تعطیلات اسلامی و مذهبی مان را به صورت میانگین چند سال گذشته را حساب کردند، (۵) روز مصادف با تعطیلات رسمی دیگر شده است، با جمعه یا دیگر تعطیلات رسمی مصادف شده است، میانگین تعطیلات رسمی ما (۲۰) روز است و در بعضی از سالها این به (۱۸) روز رسیده است که در این بحث هم آورده ایم و این در مقایسه با خیلی از کشورهای دیگر مثل روسیه (۱۹) روز، چین (۱۷) روز و همینطور بعضی از کشورهای اروپایی است و میانگین تعطیلات رسمی ما به (۲۰) روز می رسد خیلی تفاوتی ندارد. حالا یک هدیه ای به ملت دادید، ذائقه ملت شیرین شده است به قول

آقای رئیس مجلس بیایم پیشنهاد بدهیم که یک جای دیگر را کم کنیم با مشکل روبرو می شویم.

بنابراین دولت مخالف این پیشنهاد است و همان روند فعلی حفظ شود اگر زمانی بنا باشد ساماندهی کامل به مجموعه تعطیلات داشته باشیم یک بحث دیگری است که باید همه جانبه مورد بررسی قرار بگیرد. والسلام علیکم و رحمه الله

نایب رئیس - کمیسیون مخالف هستند. برای رأی گیری قرائت کنید.

دبیر (محبی نیا) - تبصره الحاقی به ماده واحده - دولت مکلف است در ازای اجرای حکم این قانون (۱) روز از تعطیلات رسمی کشور، موضوع لایحه قانونی تعیین تعطیلات رسمی کشور مصوب ۱۳۵۹/۴/۸ شورای انقلاب و اصلاحات بعدی آن را ظرف یک ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون به تشخیص هیأت وزیران حذف نماید.

نایب رئیس - حضار ۱۹۹ نفر، همکاران در رأی گیری مشارکت کنند. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، تصویب نشد. (قربانی - تذکر دارم) آقای قربانی تذکر دارند، بفرمایید.

موسی قربانی - آقای باهنر! طبق آیین نامه هیأت رئیسه موظف است تنقیح قوانین را رعایت کند، چون در این زمینه ما قانونی داریم به نام قانون تعطیلات رسمی کشور که ماده (۱) آن گفته تعطیلات به شرح زیر است که یک بند آن عید فطر است. بنده عرض می کنم بجای آن عبارت بنویسید «ماده واحده - عبارت عید فطر در ماده (۱) قانون تعطیلات رسمی کشور به عید فطر (۲) روز اصلاح می شود» که ما کار تنقیح قوانین را هم انجام داده باشیم و طبق آیین نامه باید این کار را بکنید.

نایب رئیس - ما باید یک راه حلی برای مسأله تنقیح پیدا کنیم، این را ما خودمان تصویب کردیم که قوانین متعدد روی هم وصله پینه نکنیم، این پیشنهاد، پیشنهاد درستی است اما ما چاره ای نداریم الان باید رأی گیری کنیم و اصلاح هیچ محتوا نیست فقط بحث تنقیحی است که می گویند در ماده (۱) قانون تعیین تعطیلات رسمی کشور جلوی عبارت عید فطر «(۲) روز» اضافه شود. یعنی جای این ماده ای که تصویب کرده ایم عید فطر (۲) روز بشود. دولت نظر خاصی دارید؟ (میر تاج الدینی - بله) بفرمایید.

سیدمحمدرضا میر تاج الدینی (معاون امور مجلس رئیس جمهور) -

بسم الله الرحمن الرحيم

آقای مهندس! اجازه بدهید به این شکل اصلاح نشود، تغییر آن محتوای ماده واحده ای است که رأی گرفتید و رأی آورده است. عبارت به این شکل است «از تاریخ تصویب این قانون تعطیلات عید سعید فطر به (۲) روز افزایش می یابد» یعنی اینجا به (۲) روز موضوعیت داده اند، (۲) روز تعطیلی به نام عید فطر. بنابراین با یک عبارتی که بخواهیم از این برداریم و در آنجا عدد (۱) را (۲) قرار بدهیم این مفهوم را نمی رساند.

نایب رئیس - از نظر حقوقی یعنی چه این مفهوم را نمی رساند؟

سؤال مذکور در جلسه روز سه‌شنبه مورخه ۸۹/۱/۳۱ با حضور سؤال کننده و وزیر محترم جهادکشاورزی مطرح و مورد رسیدگی قرار گرفت و نماینده محترم اظهار داشت که با توجه به اینکه منابع طبیعی املاک مشخص مردم را به عنوان منابع طبیعی تملک می‌نماید و همچنین حریم روستاها را تملک می‌نماید و موجب نارضایتی مردم و درگیری با منابع طبیعی می‌شود و در نتیجه اقدامات منابع طبیعی دامداران مجبور می‌شوند دامهایشان را به فروش برسانند. وزیر محترم جهادکشاورزی اظهار داشتند ما در طول سال برای اراضی زیادی پروانه چرا صادر می‌کنیم یا در قالب طرحهای مرتع‌داری واگذاری صورت می‌پذیرد و اگر منابع طبیعی به وظایفش کامل عمل نماید مشکل بیشتر بوجود می‌آید. (۸۵) میلیون هکتار مرتع اعلام نموده‌ایم و درمورد برخورد منابع طبیعی با مردم اگر مواردی وجود دارد اعلام نمایید تا پیگیری شود. نهایتاً نماینده محترم اعلام نمود از پاسخ وزیر محترم قانع نشد.

نظریه کمیسیون؛

قلمرو سؤال مذکور ملی تعیین گردید با توجه به اینکه سؤالات مشابه توسط نمایندگان محترم مطرح و از عملکرد منابع طبیعی اعلام نارضایتی می‌نمایند و از طرفی نبود راهبرد صحیح و عدم مدیریت و آسیب جدی به منابع طبیعی در برخی نقاط کشور و فشار بر مردم برای اراضی که سالها در اختیار آنها می‌باشد این کمیسیون پاسخ وزیر را قانع کننده ندانست. ضمناً در بررسی طرح و لایحه جامع منابع طبیعی و آبخیزداری که در دستور کار کمیسیون می‌باشد نسبت به رفع برخی مشکلات که نیاز به قانون دارد اقدام لازم به عمل خواهد آمد.

رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی - عباس رجایی

نایب‌رئیس - جناب آقای وزیر تشریف بیاورید، بفرمایید.

صادق خلیلیان (وزیر جهادکشاورزی) - بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین انه خیر ناصر و معین

خدمت نمایندگان بزرگوار سلام عرض می‌کنم و امیدوار هستم در این ماه مبارک رمضان طاعات و عبادات همگی مقبول درگاه الهی واقع شده باشد. در شروع صحبت وظیفه خودم می‌دانم که یاد و خاطره شهدای گرانقدر انقلاب اسلامی و نظام مقدس جمهوری اسلامی شهید رجایی و شهید باهنر را گرامی بداریم با صلوات بر محمد و آل محمد (حضر صلوات فرستادند).

سؤالی که جناب آقای سنایی مطرح کردند، سؤال بحقی است که اغلب نمایندگان محترم هم به نوعی این موضوع را پیگیری می‌کنند، ما هم در طول این دو سال اخیر بخصوص یک سال گذشته در صدد برآمدیم که بخش قابل توجهی از این مشکل را در چارچوب ظرفیتهای قانونی حل بکنیم و ان شاء الله بتوانیم این دغدغه نمایندگان محترم را پاسخگو باشیم و مشکل مردم عزیز و تولیدکنندگان واقعی را از یک طرف حل کنیم و از طرف دیگر با زمین‌خوارانی که می‌خواهند تیشه به ریشه منابع طبیعی کشور بزنند، مقابله کنیم.

گفتیم تعطیلات عید فطر (۲) روز، مثل اینکه بنویسیم تعطیلات عید نوروز (۴) روز.

میر تاج‌الدینی - (۲) روز افزایش می‌یابد موضوعیت دارد، به نام خود عید فطر باید (۲) روز تعطیل باشد، این می‌تواند به عنوان تفسیر قانون عادی مورد تفسیر مختلف قرار گیرد، یکی از تفاسیر می‌تواند این باشد اگر احیاناً روز دوم با جمعه مصادف شد دولت بتواند روز شنبه را هم تعطیل کند.

نایب‌رئیس - این را که مجلس قطعاً رد کرد، مجلس گفت (۲) روز، یعنی اگر پنجشنبه بود، پنجشنبه و جمعه، شما حرف اول خودتان را نزنید.

میر تاج‌الدینی - شما از رئیس کمیسیون اجتماعی جناب آقای مقدسی و آقای دلخوش سؤال کنید، این را با هیأت‌رئیس صحبت کردند، گفتند که نظر دولت در این متنی که ما نوشته‌ایم تأمین است. این یکی از تفاسیر است. در هر صورت ما با این مخالفیم.

نایب‌رئیس - آقای میر تاج‌الدینی! من خودم هم عضو کمیسیون بوده‌ام اصلاً این جمله آخر لایحه دولت حذف شد. عید فطر (۲) روز تعطیل است ولو اینکه جمعه با روز دیگر در آن باشد، (۲) روز عید فطر تعطیل است الان هم یک پیشنهاد تنقیحی است، ما پیشنهاد تنقیحی را رأی می‌گیریم.

پیشنهاد تنقیحی به این ترتیب می‌شود؛ عبارت عید فطر در ماده (۱) قانون تعیین تعطیلات رسمی کشور به عبارت عید فطر (۲) روز اصلاح می‌شود. یعنی عید فطر (۲) روز تعطیل می‌شود، ان شاء الله عید فطر اول و دوم شوال همیشه تعطیل می‌شود. حضار ۲۰۰ نفر، عزیزان نظرشان را درباره این مسأله تنقیحی بدهند، پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب شد.

۶- طرح سؤال آقای مهدی سنایی نماینده محترم نهاندا از

آقای صادق خلیلیان وزیر محترم جهادکشاورزی

نایب‌رئیس - دستور بعدی را بفرمایید.

دبیر (مجبی نیا) - دستور عبارت است از سؤال آقای مهدی سنایی نماینده محترم نهاندا از وزیر محترم جهادکشاورزی. سخنگوی محترم کمیسیون کشاورزی جناب آقای جعفری بفرمایید.

عیسی جعفری (سخنگوی کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی) - بسم الله الرحمن الرحیم

گزارش کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی درخصوص سؤال ملی آقای مهدی سنایی نماینده محترم نهاندا از وزیر محترم جهادکشاورزی به مجلس شورای اسلامی

خلاصه سؤال؛

علت وضع ضوابط موجود و فعالیت‌های جاری منابع طبیعی که مورد نارضایتی گسترده در میان کشاورزان و دامداران گردیده است چیست؟

نتیجه بررسی؛

رسیدگی قرار دهد و اگر حقی از آنها ضایع شده است با ادله مثبت رسیدگی کند.

براساس این قانون این هیأت مرکب از مدیر جهاد کشاورزی، مسؤول اداره منابع طبیعی، مسؤول امور اراضی، کارشناس متخصص جنگل و مرتع و یک قاضی دادگستری و بر حسب مورد دو نفر از اعضای شورای همان روستا تشکیل می‌شود و به این موضوع رسیدگی می‌کنند و موظف هستند که مستثنیات را جدا کنند و بر اساس سوابق و مدارک به کلیه پرونده‌ها و ادعاها رسیدگی بشود و نهایتاً نظر مشورتی خودشان را به آن قاضی محترمی که در این هیأت است، ارائه می‌دهند و نهایتاً این قاضی است که رأی می‌دهد که آیا ادعای منابع طبیعی درست است یا مردم و نهایتاً حکم خودش را صادر می‌کند.

افرادی که معمولاً زمینهای ملی یا دولتی را تصرف کرده‌اند، کشت و کار کرده‌اند، معمولاً خودشان را مالک این اراضی می‌دانند. طبیعی است که قانونگذار برای رسیدگی به این امور و حل مشکل، در تاریخ‌های مختلف قوانین متعددی را وضع کرده است. یکی از اینها تصویب ماده (۳۴) قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلهاست که البته این بعد از سال ۸۷ عملاً منسوخ شده و ما همان قانون هیأت مربوط به ماده (۵۶) را داریم که اینها رسیدگی می‌کنند یا به صورت اجاره‌ای یا واگذاری در اختیار متصرفان اراضی قرار می‌دهند.

مجلس و دولت برای اینکه در طول سالهای مختلف مشکل را حل کنند در سال ۷۳، سه سال این قانون را تمدید کردند و مقرر شد اراضی تصرفی تا پایان سال ۶۵ که احیاء شده است و به کشت آبی تبدیل شده است به تشخیص کمیسیونی که مربوط به همین ماده است قیمت‌گذاری و به متصرفان واگذار شود. این قانون در مرحله سوم در تاریخ ۷۹/۸/۱۸ مجدداً به مدت سه سال تمدید شد و در سالهای ۸۳ و ۸۵ هم یک سال تمدید شد، (۶۴) هزار پرونده مورد رسیدگی قرار گرفت و نهایتاً آنهایی که صاحب حق بودند زمین‌ها به آنها برگشت داده شد.

در آبان ماه سال ۸۷ بحث تمدید ماده (۳۴) مجدداً در مجلس شورای اسلامی یعنی همین مجلس توسط تعدادی از نمایندگان مطرح شد و بعد از بحث و ارائه مستندات با عنایت به جنبه تشویقی و اینکه متجاوزین و یا متصرفینی که تولید کننده واقعی نیستند ممکن است بخواهند تشجیع بشوند با اکثریت آراء خود همین نمایندگان محترمی که در همین مجلس هستند آن را رد کردند. بنابراین ما دو ماده قانونی داشتیم، یکی ماده (۳۴) و یکی ماده (۵۶) که ماده (۳۴) بعداً در قانون افزایش بهره‌وری که در مرداد سال گذشته به تصویب رسید به تبصره‌ای از ماده (۹) این قانون تبدیل شد که یک سال مهلت داد مجدداً به این پرونده‌ها رسیدگی شود که ما الان در همین مرحله هستیم و مشغول رسیدگی به حل این مشکل هستیم. البته پرونده‌های مربوط به ماده (۵۶) در سر جایش قرار دارد که آن مسیر خودش را طی می‌کند.

این سؤال دو بخش دارد، یکی بحث اختلافی است که میان کشاورزان و منابع طبیعی وجود دارد که کشاورزان می‌گویند زمینهای ما را منابع طبیعی گرفته یا بر روی آن ادعا دارد یا ما را به دادگاه می‌فرستد. بخش دیگر آن برمی‌گردد به صدور پروانه‌های چرای دام که عمدتاً در حریم روستاها است. من ابتدا به بخش اول که مهمترین بخش سؤال و دغدغه بسیاری از نمایندگان عزیز است می‌پردازم.

بر اساس قانون ملی شدن جنگلها و مراتع نزدیک به (۴۹) سال است که از زمان ملی شدن منابع طبیعی می‌گذرد و از آن زمان این دعوا میان کشاورزان و تولیدکنندگان از یک طرف و منابع طبیعی وجود داشته و به همین خاطر در طول دهه‌های مختلف بخصوص بعد از انقلاب دولت‌ها و مجلس سعی کردند با تصویب قوانین و اجرای آنها این مشکل را حل کنند. بر اساس قانون ملی شدن جنگلها یک ماده (۵۶) داریم که مربوط به قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع است که بعداً اصلاحیه‌هایی به این خورده است. برای اینکه این اراضی که ملی هستند مورد شناسایی قرار بگیرند و بعد برای آنها سند صادر شود مسیری را باید از نظر قانونی طی کند. در برنامه چهارم توسعه هم تکلیف شده بود که برای مراتع و جنگلها و اراضی ملی سند صادر شود که خوشبختانه تا الان برای (۱۲۵) میلیون هکتار از این اراضی سند صادر شده و برای (۱۵) میلیون هکتار باقیمانده هم تکلیف قانون این است که ما در برنامه پنجم توسعه این کار را انجام دهیم.

وقتی سند صادر می‌شود و این اراضی ملی تشخیص داده می‌شود همین جا یک منشأیی برای بروز اختلاف مابین بخشی از تولید کنندگان که اراضی منابع ملی را در اختیار دارند با سازمان جنگلها و مراتع بوجود می‌آید. یکی از آنها در مرحله شناسایی و تشخیص است. وقتی این واحدها از طرف دولت برای شناسایی اراضی مراجعه می‌کنند، نسق‌های زراعی را مورد رسیدگی قرار می‌دهند، مساحت اراضی آبی، دیمی، باغات و تصرفات خرده مالکین، تأسیسات و خانه‌های روستایی و وضعیت پوشش گیاهی با بررسی عکس‌های هوایی آنها را مقایسه می‌کنند و نهایتاً تشخیص می‌دهند که آیا این زمین جزء منابع طبیعی در زمانی که قانون وضع شده بود قرار داشته یا نه؟ اینجا یک نکته بسیار مهمی است، بعد برای آن نقشه صادر می‌شود و نهایتاً آگهی صادر می‌شود. وقتی آگهی صادر شده هر فردی که بر روی این زمین‌ها هست و ادعا دارد که این تشخیص غلط بوده است به هیأتی که به این موضوع رسیدگی می‌کنند مراجعه می‌کند و اگر تشخیص آنها این بود که حرف این فرد درست است آن زمین را جزء مستثنیات قلمداد می‌کنند و در اختیار اهالی روستا قرار می‌دهند.

طبیعی است در پیمایشی که بر روی زمین انجام می‌شود و تطبیقی که با عکس‌های هوایی صورت می‌گیرد ممکن است اشکالاتی را ایجاد بکند که عملاً باعث وجود چنین اختلافی می‌شود. به همین خاطر در قانون پیش‌بینی شده هیأت‌های تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع ماده (۵۶) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها مصوب سال ۶۷ به این موضوع رسیدگی کند و ادعای اشخاص را مورد

ما اقدامات خوبی را برای حل مشکل انجام داده‌ایم، من این موانع قانونی و سیر تاریخی آن را گفتم و اقدامات و حساسیتهایی که مجلس داشت و کارهای که تا الان انجام شده است. کارهایی را که ما الان داریم انجام می‌دهیم را در بخش بعدی صحبتیم ارائه می‌کنم که ان‌شاءالله بتواند مشکل را برطرف کند و با کمک شما نمایندگان بحث را به یک جمع‌بندی برسانیم، خیلی متشکر.

نایب رئیس - متشکر، حضرت‌عالی (۴/۵) دقیقه ان‌شاءالله در مرحله بعد وقت دارید، آقای سنایی بفرمایید.

مهدی سنایی - بسم الله الرحمن الرحيم

ضمن آرزوی قبولی طاعات و عبادات برای همه نمایندگان و مردم عزیز و تشکر از آقای دکتر خلیلیان که مسائل را در حدی مطرح کردند، سؤال در واقع سوء مدیریت منابع طبیعی کشور است، موضوع سؤال این است که منابع طبیعی کشور که یکی از سرمایه‌های اصلی هر کشور حساب می‌شود و یکی از مؤلفه‌های اصلی قدرت ملی و منافع ملی تلقی می‌شود متأسفانه در کشور ما بد مدیریت می‌شود و دچار سوء مدیریت است. سؤال هم دو بخش دارد، نمایندگان عزیز توجه بفرمایند! یکی اینکه در مدیریت منابع طبیعی آنجایی که باید برخورد شود متأسفانه در این زمینه تفریط می‌شود و آنجایی که باید نسبتاً مسامحه شود، افراط و برخورد حداکثری می‌شود. ما در زمینه منابع طبیعی متأسفانه در کشور با تخریب منابع طبیعی مواجه هستیم و علت عمده آن هم زمینخوران و کسانی هستند که به تخریب جنگل می‌پردازند، بخشی از این متأسفانه متوجه خود نهادهای دولتی و ادارات هم است. در این زمینه متأسفانه کوتاهی می‌شود و ما شاهد برخورد جدی نیستیم.

من خدمت دوستان آمار و ارقامی هم ارائه می‌کنم. اما در یک بخش که روستائیان و کشاورزان و دامداران خرد هستند، منابع طبیعی در استانها و شهرستانها به تصدیق اکثریت نمایندگان محترم حکم پلیس و نیروی انتظامی را پیدا کرده است و متأسفانه هر روز و هر ساعت با کشاورزان و دامداران در حال برخورد هستند. نمایندگان زیادی که در جریان بودند این سؤال مطرح می‌شود مراجعه کرده‌اند، حرفشان همینطور که خود آقای وزیر هم اشاره کردند این است که بسیاری از این زمین‌ها و مراتع کوچک سالهاست در اختیار آنها است و جز املاک آنها تلقی می‌شود اما جمع عظیمی از کشاورزان متأسفانه دسته دسته توسط منابع طبیعی به سیستم قضایی معرفی می‌شوند و یکی از مشغولیت‌های اصلی کشاورزان و دامداران الان مراجعه به دادگاه‌ها و دادرها است و بخشی از وقت مدیران و کارکنان منابع طبیعی صرف برخورد با کشاورزان می‌شود و جالب این است که این تلقی ایجاد شده است که در روستاها باید دام‌ها را بفروشد و دامداری خرد را کنار بگذارند.

اما در آن زمینه بخش اول، در زمینه عدم حفاظت از منابع طبیعی، به این شکل که متأسفانه جنگل‌ها و مراتع در حال تخریب و کاهش است من چند رقم را اشاره می‌کنم و اشاره‌ای هم به عملکرد برنامه

چهارم می‌کنم که بسیار قابل قضاوت است. متأسفانه در کشور ما حدود (۳۳) درصد از جنگل‌ها طی دو، سه دهه گذشته تخریب شده‌اند و وسعت (۱۸) میلیون کیلومتر مربعی جنگل به (۱۲/۴) میلیون هکتار رسیده و درحالی که حجم استاندارد جهانی (۰/۸) هکتار برای کشورهای صاحب جنگل برای هر سرانه فرد کشور است در کشور ما به کمتر از (۰/۲) رسیده و آمارهای از این دست که سطح پوشش جنگل و مرتع در کشور به پایین‌تر از (۵/۷) درصد رسیده، در حالی که گزارشی توسط فائو چند سال پیش اعلام شده کمتر از (۲۵) درصد، کشورهایی که صاحب مرتع و جنگل هستند دچار بحران تلقی می‌شوند.

من به عنوان نایب‌رئیس فراکسیون محیط زیست، می‌خواهم خدمت آقای خلیلیان عرض کنم، البته در ملاقات‌ها و کمیسیون هم خدمت ایشان عرض کردیم که این سوء مدیریت تنها به خاطر فشار به دامداران و کشاورزان نیست، بلکه یک بخش عمده‌ای از آن به خاطر عدم فشار به مخربین اصلی جنگل‌ها و مراتع در کشور است.

ببینید دوستان! یک قلم در طول سه سال گذشته (۱۸) هزار منطقه رویش گیاهی در زاگرس نابود شده، کسی به این توجه نمی‌کند در دولت محترم مطرح نمی‌شود. مراتع به شکل‌های مختلف در حال تخریب است، جنگل‌ها در حال تخریب است. اما یک نمونه دیگر که البته باعث تأسف است، اما گفتن و تکرار آن شاید موجب بشود تا توجه مسؤولین را جلب کند. ما در بین (۵۶) کشورهای صاحب جنگل دنیا، در ردیف (۴۵) قرار داریم، اما متأسفانه از جهت تخریب جنگل جز (۵) کشور اصلی دنیا هستیم. حالا در مسائل دیگر هم همینطور یعنی جز (۵) کشور اول دنیا در حوزه تخریب جنگل هستیم، در تخریب تالاب‌ها در مرز رتبه اول هستیم، در حوزه مراتع هم همینطور.

من می‌خواهم این را عرض کنم، آنچه که قابل توجه است این است که متأسفانه در زمینه فرسایش خاک، در زمینه تخریب مراتع، در زمینه تخریب جنگل‌ها یک شیب تندی وجود دارد و جلوگیری نمی‌شود و متأسفانه در زمینه برخورد و مقابله با این تفریط است، اما در زمینه کشاورزی خرد و دامداری خرد که در شأن کشور و جمهوری اسلامی هم نیست و در شأن دولت محترم هم نیست.

البته من یک نکته‌ای را هم تأکید کنم که حفاظت از منابع طبیعی تنها در اختیار وزارت کشاورزی نیست و سازمان‌های مختلفی طبیعتاً درگیر این موضوع هستند، اما به هر حال آنچه که مهم است سازمان منابع طبیعی و سازمان‌های مشابه آن در حوزه وزارت کشاورزی وجود دارند و از وزیر محترم انتظار می‌رود که شفاف‌تر بیان کنند که در این زمینه چه اقداماتی صورت گرفته است.

من یک اشاره‌ای به برنامه چهارم می‌کنم، در برنامه چهارم میزان فرسایش خاک در ایران برابر (۲) میلیارد تن در سال یعنی (۱۶) تن در هکتار اعلام شده، در حالی که شاخص جهانی بین (۵) تا (۶) تن در هکتار است و واقعیت فرسایش خاک در زمین کشور ما (۱۶/۷) تن

برخوردی که با کشاورزان و دامداران خرد می‌شود، جالب است خود آنهم اقدامی برای نابودی و تخریب منابع طبیعی است چون بهرحال دامها هم یک بخشی از سرمایه کشور هستند و خود عدم توازن در چرایابی که در مراتع و چراگاه‌ها وجود دارد، بعضاً باعث نابودی بعضی از ساقه‌های گیاهی و بعضی از رویش‌ها می‌شود.

خواهش من این است که به صورت شفاف و روشن اعلام شود که چه اقداماتی صورت گرفته برنامه وزارت کشاورزی در این زمینه چه چیزی است؟ و به چه شکلی می‌تواند دغدغه مردم را برطرف کند و این پرونده‌های قضایی را ببندد؟ یعنی بخش زیادی از دامداران و کشاورزان الان یا در مرحله دادسرا و یا در مرحله دادگاه یا در مرحله تجدیدنظر هستند، بهرحال وقت مردم (رضایی‌میرقاند - جناب آقای سنایی دو دقیقه و نیم وقت دارید) و سرمایه‌های مردم قابل توجه است. خود این وقت، واقعاً در شأن دولت و وزارت کشاورزی هم نیست که شاکی اصلی مردم و کشاورزان باشند و من متأسفانه تلاش کردم نتوانستم رقمی بدست بیاورم ولی به ضرس قاطع می‌شود گفت که در هر شهرستان کوچک صدها پرونده منابع طبیعی وجود دارد و در هر شهرستانی صدها کشاورز در حال مراجعه به دادگاهها و دادسراها هستند.

نایب‌رئیس - دو دقیقه از وقت شما مانده است، می‌خواهید ادامه بدهید؟ (سنایی - تمام شد برای آخر جلسه می‌گذارم) بسیار خوب. جناب آقای خلیلیان قسمت دوم صحبتتان را می‌توانید بفرمایید.

صادق خلیلیان (وزیر جهادکشاورزی) - بسم‌الله الرحمن الرحیم تشکر می‌کنم از صحبت‌های بسیار منطقی و متین که جناب آقای سنایی در جهت حل مشکل ارائه فرمودند که همان دغدغه‌هایی که خود ما هم در وزارت جهادکشاورزی داشته و داریم و در این دو سال به فکر چاره‌جویی برای این موضوع بودیم. یک مقداری از آن با ظرفیتهای قانون موجود قابل حل است و یک مقداری هم از آن نیاز به قانون دارد که ان‌شاءالله امیدوار هستم آن را هم بتوانیم حل کنیم.

آنچه که مربوط به تخریب اراضی، جنگل‌ها، مراتع و فرسایش خاک است، درست است. ده‌ها سال است ما این را بیان می‌کنیم و بایستی یک چاره اساسی برای آن بیاندیشیم و آنهم بحث بودجه و اجرای طرحهای اساسی توسعه جنگل، مرتع، آبخیزداری و زارعت چوب است که خوشبختانه در طول سالهای اخیر بخصوص دو سال گذشته ما طرحهای ویژه‌ای را برای این امور هزینه و اجراء کرده‌ایم و امیدوار هستیم با اقداماتی که انجام می‌شود، بتوانیم روند فرسایش را کاهش بدهیم و چون در متن سؤال به این اشاره‌ای نشده بود من این آمارها را با خود نیاورده‌ام که آن یک وقت مجزایی طلب می‌کند که من مشروح، اقدامات خوبی را که ما انجام دادیم را توضیح بدهم.

ما در جهت اینکه بتوانیم این مشکل را بین منابع طبیعی و مردم که تولیدکنندگان حقیقی منظوم است، زمین‌خواران را ما بایستی با آنها مقابله کنیم که الحمدلله روی این موضوع اتفاق نظر است. اما با مردم، تولیدکنندگانی که صاحب حق هستند ما بایستی مشکل آنها را

در هکتار است که برابر قانون برنامه چهارم باید به (۵) تا (۸) تن می‌رسیده که آرام آرام کاهش پیدا کند و تا ۱۴۰۴ که پیش‌بینی شده به سقف طبیعی برسد و در واقع هزینه‌ای که فرسایش خاک در کشور ما روی دست دولت و کشور می‌گذارد، (۱۴) درصد درآمد ناخالص ملی است.

یک مورد را من هم در زمینه مراتع اشاره کنم، در زمینه مراتع ما قبل از انقلاب (۹۰) میلیون هکتار در کشور داشتیم و متأسفانه در سال ۱۳۸۵، برآوردی که خود دولت اعلام کرده، مراتع به (۸۴) میلیون هکتار کاهش پیدا کرده و در زمینه مراتع خوب (چون مراتع به ضعیف، متوسط و خوب تقسیم‌بندی می‌شوند) متأسفانه (۵۱) درصد کاهش طی دو، سه دهه داشتیم.

من اینها را عرض کردم که در واقع اشاره‌ای بکنم به اینکه در آن زمینه‌های حساس، در زمینه فرسایش خاک، در زمینه زراعت چوب و ماده (۶۹) قانون برنامه چهارم و موارد مشابه این اقدامات و برخوردهایی که باید صورت بگیرد، صورت نمی‌گرفته است. اما در زمینه کشاورزی خرد و دامداری خرد به قوانینی که وجود دارد اشاره می‌شود.

جناب آقای دکتر خلیلیان! جناب‌عالی حتماً تصدیق می‌کنید که ممکن است در بعضی از جاها اسنادی که وجود دارد و اسنادی که براساس آن منابع طبیعی با مردم مواجه بشود آنها اشکال دارد. من سؤال از جناب‌عالی این است. من حتی مصاحبه‌ای از جناب‌عالی دیدم که در واقع در جلسه کمیسیون هم تصدیق می‌فرمودید و می‌دانم این دغدغه خود شما هم هست، این که با زمین‌خوارها برخورد بشود، اما منابع طبیعی در برخورد با مردم نقش پلیس را بازی نکنند، بلکه به یک شکلی در توافق با مردم این اقدامات را انجام بدهد. منتها یک اشکال کلی وجود دارد که سندی دست منابع طبیعی استان‌ها و شهرستان‌ها داده شده که آنها هم می‌گویند که ما داریم به وظیفمان عمل می‌کنیم، آن باید اصلاح بشود.

یک بحثی هم که وجود دارد بحث توسعه پایدار در کشور است. سؤال من از جناب آقای دکتر خلیلیان این است که چه اقداماتی کرده‌اند؟ یعنی مشخصاً الان یک سال و نیم، دو سال از طرح این سؤال در کمیسیون می‌گذرد و نمایندگان مختلف هم به جناب‌عالی مراجعه کرده‌اند، هم آنهایی که شکایت دارند از اینکه تالاب‌ها و دریاچه‌ها دارند خشک می‌شوند، جنگل‌ها و مراتع دارند تخریب می‌شوند، هم نمایندگان که بخش گسترده‌ای از نوع برخورد منابع طبیعی با کشاورزی خرد و دامداری خرد شکایت دارند.

سؤال من از حضرت‌عالی این است چه اقدام و پیگیری شده است؟ خود جناب‌عالی هم تصدیق می‌کنید که یکی از مشکلات اصلی در کشور ما عدم توجه به توسعه پایدار است. اینکه متأسفانه بخشی تصمیم گرفته می‌شود، اینکه خود همین کارهای عمرانی و برخی از توسعه مراکز اداری و بعضاً مراکز نظامی به منابع طبیعی صدمه زده است. در راستای جلوگیری از اینها چه اقدامی شده و از طرف دیگر آن

ظرفیت قانونی موجود است، اگر اختلاف بین منابع طبیعی و افراد به دلیل جا به جایی زمین است، یعنی طرف سند دارد اما براساس سندش اشتباهاً رفته روی زمینهای منابع طبیعی کشت و کار می کند زمینهای منابع طبیعی جای دیگر رها است. ما می توانیم باز این مستثنیات را هم با استفاده از ظرفیتهای قانونی جا به جا کنیم، باز هم مشکل این عده را حل کنیم.

یک عده ای هم واقعاً آمده اند تصرف کرده اند اینها هم دو قسم هستند؛ زمین خوار را بایستی با شدیدترین وجه با آن برخورد کنیم و به هیچ وجه هم کوتاه نخواهیم آمد اما بعضی ها هم واقعاً مردم خرده پا و کشاورزان احیا کرده اند که این را هم هر جا دادگاه به نفع مردم رأی بدهد ما گفته ایم منابع طبیعی رأی را تمکین کند و دیگر پیگیری های مجدد برای اعتراض به دادگاه نداشته باشد (رضایی میرقائد - دو دقیقه وقت اضافه شد) بعضی جاها دادگاه علیه این متصرفین که واقعاً هم تصرفی بوده رأی داده است. این ظرفیت قانونی جدید می خواهد. اینها حدود (۳۰) درصد از مشکل است که با استفاده از قانون جدید ان شاء الله ما می توانیم این مشکل را هم حل کنیم. مشکلی که هم ما و هم شما به آن اعتقاد داریم که بایستی در کشور حل بشود.

والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته

نایب رئیس - آقا دستتان درد نکند، متشکر. جناب آقای سنایی دو دقیقه وقت دارید، بفرمایید.

سنایی - جناب آقای خلیلیان هم در واقع در صحبت های ایشان اشاره کردند، ایشان اصل مشکل را می پذیرند که الان منابع طبیعی دچار سوء مدیریت است. من می خواهم این را عرض کنم که یک موضوعی را هم در مورد زاگرس گفتم، که آن آمار را تصحیح می کنم که طی (۳) سال گذشته از رویشگاه های زاگرس (۱۸۵) هزار هکتار خشک شده است.

جناب آقای خلیلیان! در حالی که طی (۳) سال (۱۸۵) هزار هکتار از رویشگاه های زاگرس خشک شده، سزاوار نیست که منابع طبیعی و وزارت کشاورزی برود کشاورزان و دامداران خرده پا را به دادگاه معرفی کند و زندان کند. بهتر است این هم و غم را ببرد در آنجای اساسی خودش در واقع مطرح کند. اگر قوایی دارد، اگر منابعی دارد، اگر امکانی دارد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برود در مقابله با این سطح خشکی که در مراتع و تخریبی که در جنگلها پدید می آید و مشکلاتی که دارد بوجود می آید آنجا بکار بگیرد، اگر نگهبان دارد، اگر منابع طبیعی نیروهایی دارد که می توانند رسیدگی کنند، مردم کشاورز روستا به دادگاه معرفی کردن سزاوار نیست.

جناب آقای خلیلیان! جناب عالی فرمودید که (۳۰) تا (۴۰) درصد این موضوع حل شده و مابقی آنهم اینطوری که می فرمایید قابل حل است. من می خواهم عرض کنم که یکی از وظایف وزارت کشاورزی این است که توسعه پایدار را در دولت مطرح کند و در توسعه پایدار مطمئناً این سهم کشاورز و دامدار خرد دیده می شود و هم اینکه آن ضایعات عظیم در بخش منابع طبیعی و جنگلها و مراتع پیش نمی آید.

حل بکنیم که تا (۷۰) درصد از ظرفیتهای قانونی موجود ما می توانیم این کار را انجام بدهیم. همانطور که تا الان هم در سالهای مختلف گذشته به پرونده ها رسیدگی شده و (۷۲۰) هزار هکتار از سطح اراضی ملی در اختیار مردمی که ذی حق بودند و اراضی خرد در اختیارشان بود، قرار گرفته و این روند را ما ان شاء الله همچنان ادامه خواهیم داد.

برای اینکه ما بتوانیم از حقوق تولیدکنندگان واقعی بخش کشاورزی صیانت کنیم و مشکل را حل کنیم، یکی از استنادات ما ماده (۹) قانون افزایش بهره وری است که خوشبختانه سال گذشته تصویب شد و اجازه داد به این اختلافات در مهلت یکساله رسیدگی شود. ما در همان چهارچوب با استفاده از ظرفیتهای قانونی در (۱۱) بهمن سال ۸۹ دستورالعملی را تهیه کردیم و به همه استانها ابلاغ کردیم که این دستورالعمل حدود (۳۰) الی (۴۰) درصد مشکل را حل می کند و امیدوار هستیم با اقدام دیگری که انجام دادیم و آنهم یک آیین نامه ای بود که در تاریخ ۹۰/۴/۶ در اوایل تیرماه آنرا هم تنظیم کردیم که ما از تشکیل پرونده های متعدد در مراجع قضایی جلوگیری کنیم که موجب نارضایتی مردم و صرف وقت و تحمیل هزینه به دولت است و چه بسا گاهی اوقات ممکن است به نتیجه هم نرسد، یعنی این دو بخشنامه را انجام دادیم. یک جلسه هم با کلیه رؤسای سازمانهای جهاد کشاورزی و منابع طبیعی استانها در تهران برگزار کردیم، این دو بخشنامه را توجیه کردیم. این دو بخشنامه (۷۰) درصد مشکل را به امید خدا با استفاده از ظرفیتهای قانونی حل می کند.

اما دوستان مستحضر باشند که سازمانهای نظارتی پشت رؤسای سازمانهای منابع طبیعی ما هستند که آقا جان! چرا شما نمی روید شکایت کنید؟ یا اگر رأی بر علیه منابع طبیعی است چرا نمی روید اعتراض کنید؟ و اگر کارشناس و مسؤول ما نرفت رسیدگی کند، خودش را متهم می کنند و برای او پرونده تشکیل می دهند. باید یک راهکار قانونی برای این پیدا بکنیم.

الان هم لایحه جامع منابع طبیعی در مجلس است که ان شاء الله از کمیسیون می آید. آن (۳۰) درصد باقی مانده را با استفاده از ظرفیتهای جدیدی که داخل این قانون ان شاء الله گشایش خواهد شد حل می کنیم و به امید خدا دغدغه مردم عزیز و تولیدکنندگان واقعی و آنهایی که اراضی خرد در اختیارشان است را حل می کنیم. اما با زمین خواران، متجاوزین به عرصه های منابع طبیعی در هر رده و سطحی که باشند برخورد خواهیم کرد و اجازه نمی دهیم این زمین خواران به یک وجه از منابع طبیعی بخواهند تعرض کنند و یا در اختیار خودشان قرار بدهند که معمولاً اینها روی اراضی کلانی دست گذاشته اند. مثالی بود که من اگر اینها را می گفتم که برخورد با آن کرده ایم (رضایی میرقائد - خیلی ممنون. آقای وزیر وقت شما تمام شده است) باعث خوشحالی شما عزیزان می شد (نایب رئیس - آقای دکتر بعضی های می گویند وقت شما تمام است) یا در بحث شناسایی و تشخیص این اختلاف وجود دارد یا در رأی که صادر شده، اگر در شناسایی و تشخیص، غلط تشخیص دادند باید اصلاح شود الان این

همانطور که آقای باهنر فرمودند، بحث زیادی ندارد درمان ایثارگران برای شاغلین آمده، ابهام دارد، می‌گویند بازنشسته داخل این نیست. لذا چون بازنشسته را اینطور ابهام ایجاد کرده‌اند، درمان بازنشسته ایثارگر با مشکل مواجه شده است. علت دوفوریت آن برای همین است یعنی چند ماه از ابلاغ این قانون می‌گذرد، دستگاهها تفسیرهای مختلفی برای خودشان انجام داده‌اند. ما برای اینکه این تفسیرهای متعدد نباشد فقط گفتیم لفظ «بازنشسته» اضافه شود. در آستانه عید فطر هم هستیم، عیدی هم به خود این ایثارگران است از قبل هم بوده، چیز جدیدی هم نیست. (۷۰) نفر از دوستان از همه جناح‌ها امضاء کردند چون بهر حال یک چیز فراچاهی هم است. همه استانها، شهرها و روستاها مشکل دارند صرفاً هم درمان است خواهران و برادران توجه داشته باشند، علتش هم این است که مشکل پیدا شده، یعنی نمی‌شود درمان تا دیروز بوده حالا قطع بشود، چون بعضی‌ها ابهام ایجاد کردند.

ما به همین دلیل فقط آوردیم که لفظ «بازنشسته» بعد از «شاغل» اضافه شود جزو برنامه پنجم هم بوده است. چون دوفوریت هم دو سوم رأی می‌خواهد و مجلس ما هم انبوهی از ایثارگر دارد، همه هم عنایت دارند، حرف بنده هم زیره به کرمان بردن است. امیدوار هستیم که با یک رأی قاطع دوستان این خلأیی که ایجاد شده برطرف شود و لفظ بازنشسته اضافه شود. دوستان درد نکند و من از قبل به خاطر عنایتی که دارید، دست مریزاد می‌گویم.

نایب‌رئیس - مخالف کسی ثبت‌نام نکرده است. بسیار خوب، دوفوریتی است و مخالف هم نداشته باشد ما می‌توانیم رأی‌گیری کنیم.

حاضر ۱۹۶ نفر، طرح اصلاح بند «ب» ماده (۴۴) قانون برنامه را به رأی می‌گذاریم. عزیزان در رأی‌گیری شرکت کنند، دوفوریتی است دوسوم رأی را می‌خواهد. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنیم، **تصویب شد.** ما از ناطقین قبل از دستور هم خواستیم که ان‌شاءالله محبت کنند جلسه آینده نطق‌هایشان را انجام بدهند.

۸ - اعلام وصول (۱) فقره لایحه و (۲) فقره سؤال

نایب‌رئیس - اعلام وصول را بفرمایید.

دبیر (رضایی‌میرقاند) - لایحه موافقتنامه استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بلاروس اعلام وصول می‌شود. - سؤال ملی جناب آقای سیدسلیمان ذاکر نماینده محترم ارومیه از وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی در خصوص عدم تناسب آمار بیکاری با ایجاد مراکز اشتغال در استخدام و عدم عملیاتی شدن مصوبات دولت در خصوص اشتغال اعلام وصول می‌شود.

- سؤال ملی جناب آقای مصطفی کواکبیان نماینده محترم سمنان از وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت در خصوص علت رد صلاحیت داوطلب نامزدی انتخابات اتاق‌های بازرگانی اعلام وصول می‌شود.

متأسفانه برخی از مقامات مسؤول در گفتگوهایشان که در جستجویی در اینترنت می‌کردم دیدم، اشاره کرده‌اند که در دولت حتی یکبار صحبت از توسعه پایدار نشده است.

خوب اگر هر وزارتخانه‌ای کار خودش را دنبال کند، هر بخشی کار خودش را دنبال کند، در وزارت کشاورزی هم هر سازمان و معاونتی کار خودش را دنبال کند، این باعث تأسف است و این باعث می‌شود منابع طبیعی مردم را به دادگاه برده، بخش‌های دیگر به شکل دیگر عمل کنند که مواردی هست که دیگر امکان ارائه آنها نیست که بخش‌هایی از وزارت کشاورزی و معاونت‌هایی از خود وزارت کشاورزی با برخی از اقدامات خود متأسفانه موجب تضییع منابع طبیعی را پیش می‌آورند. بنابراین، این وضعیت فعلی شایسته نیست و بردن مردم صاحب کشاورزی‌ها و دامداری خرد به دادگاهها و مراجع قضایی توسط منابع طبیعی که سازمانی وابسته به وزارت کشاورزی است، سزاوار نیست.

نکته دیگر ناهماهنگی بین دستگاههای ذی ربط در منابع طبیعی است که متأسفانه یکی از مشکلات درکشور ما این است که دستگاههای مختلفی که مرتبط با (نایب‌رئیس - آقای سنایی شما هم بیش از حد...) آقای مهندس الان تمام می‌کنم. اینکه من در بخش اول صحبت اشاره نکردم که آقای وزیر اشاره نکردند چه اقداماتی برای هماهنگ کردن این دستگاهها انجام داده‌اند و چه برنامه‌هایی برای این هماهنگی‌ها دارند؟

نایب‌رئیس - متشکر، آقای سنایی رأی‌گیری کنیم یا نه؟

سنایی - جناب آقای باهنر! این سؤال، سؤال عمومی نمایندگان است، یعنی این وضعیت از جانب نمایندگان مورد اعتراض هم هست (نایب‌رئیس - بیشتر می‌خواستید این مسأله تبیین بشود) قطعاً هم اگر به رأی گذاشته بشود یک کارت زرد تقدیم آقای وزیر می‌شود که در آستانه عید این کارت زرد را خیلی شایسته نمی‌دانیم. آقای وزیر اشاره کردند (۳۰) (۴۰) درصد مشکل حل شده و در آینده نزدیک با بخشنامه‌هایی که می‌کنند اگر واقعاً چنین برنامه و تعهدی دارند از به رأی گذاشتن آن صرف‌نظر می‌کنم.

نایب‌رئیس - متشکر، خیلی ممنون. دست شما درد نکند. آقای سنایی از رأی‌گیری صرف‌نظر کردند.

۷ - اعلام وصول طرح اصلاح بند «ب» ماده (۴۴) قانون برنامه

پنج‌ساله پنجم توسعه با قید دو فوریت و تصویب فوریت آن

نایب‌رئیس - یک طرح دو فوریتی رسیده که بحث زیادی هم ندارد، یکی از دوستان توضیح بدهند. آقای کامران توضیح می‌دهند، بفرمایید.

حسن کامران دستجردی - بسم‌الله الرحمن الرحیم

ضمن قبولی طاعات و عبادات و تسلیت به مناسبت سالگرد شهیدان رجایی و باهنر به خصوص خدمت آقای مهندس باهنر و تبریک به مناسبت هفته دولت.

علنی داشته باشیم شماره (۴) بقیه هم شماره (۲) را فشار بدهند. پایان رأی گیری را اعلام می کنیم، تصویب شد، فردا جلسه داریم.

۱۰ - اسامی غائبین و تأخیر کنندگان

غائب جلسه عبارت است از موسی غضنفرآبادی. تأخیر کنندگان جلسه عبارتند از آقایان: روح الله حسینیان (۵۳ دقیقه)، مهدی سنایی (۳۱ دقیقه)، سیدعلی طاهری (۳۹ دقیقه)، علی میرزایی فلاح آبادی (۳۲ دقیقه) و عبدالحسین ناصری (یک ساعت و ۵۵ دقیقه).

۱۱ - اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده

نایب رئیس - ان شاءالله روز دوشنبه ساعت (۹) صبح جلسه داریم دستور هم، ادامه دستور هفتگی است. ختم جلسه را اعلام می کنم.

(جلسه ساعت ۱۳/۰۵ پایان یافت)

رئیس مجلس شورای اسلامی
علی ارشیرلاریجانی

۹ - تسلیت به آقای غلامحسین مسعودی ریحان نماینده محترم

اهر و هریس

دبیر (رضایی میرقائد) - با خبر شدیم والده گرامی جناب آقای مسعودی نماینده محترم مردم شریف اهر و هریس به رحمت خداوندی واصل شدند از طرف مجمع نمایندگان آذربایجان شرقی و هیأت رئیسه درگذشت مادر گرامی همکار عزیزمان را به ایشان و خانواده مکرمش تسلیت عرض می کنیم.

نایب رئیس - متشکر. ما الان جلسمان را به صورت عادی سه شنبه اعلام می کنیم، امروز بعدازظهر در هیأت رئیسه یک درخواستی از تعدادی نمایندگان رسیده است که ما بتوانیم فردا به جای پس فردا جلسه علنی داشته باشیم که رأی گیری نکرديم. دوستان! ما الان جلسه را سه شنبه ساعت (۹) صبح اعلام می کنیم، اما امروز در هیأت رئیسه یک بحث می کنیم، اگر تصویب شد که برای فردا منتقل شود. (تعدادی از نمایندگان - همین الان رأی گیری شود) عزیزان محبت کنند به صندلی های خودشان مراجعه بفرمایند ما یک نظرسنجی استمزاجی بکنیم. کسانی که در رأی گیری شرکت نکنند معنای آن مخالفت است. برای یک رأی استمزاجی آماده می شویم. حضار ۱۹۹ نفر، عزیزی که آمادگی دارند فردا به جای پس فردا جلسه

چاپ روزنامه رسمی کشور